371.1535
ม48ป
ส.2

ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

22 ต.ค. 2539

ปริญญานิพนธ์

ของ

มานิตย์ เปรมกมล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

B.48515

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ทวิบูรณ์ หอมเย็น)

.....กรรมการ

(อาจารย์สุพีพรรณ พัฒนพาณิชย์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ทวิบูรณ์ หอมเย็น)

.....กรรมการ

(อาจารย์สุพีพรรณ พัฒนพาณิชย์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย รอดโพธิ์ทอง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 4 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2539

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เพราะได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ทวิบูรณ์ หอมเย็น อาจารย์สุพีพรรณ พัฒนพาณิชย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย รอดโพธิ์ทอง ซึ่งท่านทั้งสามได้กรุณาให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้า และตรวจแก้ไขอย่างใกล้ชิดตลอดมา จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านโดยเฉพาะนายชลอ กองสุทธิ์ใจ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายสุวิช พันธ์ไพศาล หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอวังน้อย นางเครือวัลย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังน้อย นางสาวบังอร พุ่มสะอาด หัวหน้าฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณนายเชิดศักดิ์ พันธุ์พิพัฒน์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดโคกกรุง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ที่ให้คำแนะนำให้คำปรึกษาตลอด และขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ได้สละเวลาตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ทำให้ได้ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ตรงตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

ท้ายที่สุดประโยชน์อันพึงจะได้จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อ คุณแม่ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

มานิตย์ เปรมกมล

ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บทคัดย่อ

ของ

มานิตย์ เปรมกมล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2539

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาใน 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านผลิตสื่อการสอนและบริการสื่อการสอน และด้านงบประมาณ

2. เพื่อจัดลำดับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 162 คน ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 47 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า ห้าระดับ จำนวน 50 ชุด แบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งโดยส่วนรวมและรายด้านปรากฏอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยส่วนรวมและรายด้าน ปรากฏอยู่ในระดับปานกลาง

3. การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านงบประมาณ ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านการวางแผน

4. การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน และด้านการวางแผน

5. ผู้บริหารโรงเรียนกับครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มมโรงเรียน มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนโดยส่วนรวมทั้ง 5 ด้าน ปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน

6. ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการวางแผน และด้านผลิตและบริการสื่อการสอนไม่แตกต่างกัน จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ และด้านงบประมาณ

ADMINISTRATIVE PROBLEMS OF ACADEMIC SCHOOL-CLUSTER CENTER AS PERCEIVED BY SCHOOL ADMINISTRATORS AND ACADEMIC OFFFICIALS UNDER THE OFFICE OF AYUTTHAYA PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

AN ABSTRACT

BY

MANIT PRAMKAMOL

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master of Education degree in Educational Administration at Srinakharinwirot University

March 1996

The purposes of this research were:

1, to study administrative problems of academic school cluster centers concerning 5 aspects of planning, personnel, ground and building, teaching aids service and inventing and budgetting as perceived by school administrators and academic officials under the office of Ayutthaya provicial primary education.

2, to rank 5 aspects of administrative problems as perceived by school administrators and academic officials.

3, to compare the perception of school administrators and academic officials toward 5 aspects administrative problems.

The sample of this study commposed of 162 primmary school admimistrators and 47 academic officials. The instruement used for collecting the data were 50 items of rating scale and open end questionnaire. Percentage, means, S.D. and t-test were statistical device for data analysis.

The results of this research were as the following:

1. The primary school administrators perceived all 5 aspects of administrative problems at moderate level.

2. The academic officials perceived all 5 aspects of administrative problems at moderate level.

3. The administrative problems as perceived by school administrators were ranked from highest to lowest as the following: budgetting, teaching aids service and inventing, personnel, ground and building and planning.

4. The admministrative problems as perceived by academic officials were ranked from highest to lowest as the following: budgetting, ground and building, personnel, teaching aids service and inventing and planning.

5. The perception of school administrators and academic officials toward all 5 aspects of administrative problems was not statictical signitical different.

6. The perception of school administrators and a cademic officials was statictical different at .05 in only 2 aspects of planning and teaching aids service and inventing.

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	7
	ความหมายของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	7
	ความมุ่งหมายของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	9
	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	10
	ความเป็นมาของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	10
	หน้าที่ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	12
	ประเภทของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	17
	การบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	18
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	30
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	33
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	34
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	36

บทที่ หน้า

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ 36
การเก็บรวบรวมข้อมูล 37
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดกระทำกับข้อมูล 38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 39

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 42

5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ 100
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า 100
วิธีการศึกษาค้นคว้า 100
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 101
การเก็บรวบรวมข้อมูล 101
การวิเคราะห์ข้อมูล 101
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล 102
อภิปรายผล 108
ข้อเสนอแนะ 116
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป 117

บรรณานุกรม 118

ภาคผนวก 122

ประวัติย่อของผู้วิจัย 137

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ 35

2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ 42

3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงาน
ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน 43

4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงาน
ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านการวางแผน จำแนกเป็นรายข้อ 44

5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงาน
ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านบุคลากร จำแนกเป็นรายข้อ 46

6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงาน
ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายข้อ 48

7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงาน
ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน จำแนกเป็นรายข้อ 50

8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงาน
ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านงบประมาณ จำแนกเป็นรายข้อ 52

9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงาน
ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการ
กลุ่มโรงเรียน จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน 54

ตาราง หน้า

19 การเปรียบเทียบทัศนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านบุคลากร จำแนกเป็นรายข้อ 71

20 การเปรียบเทียบทัศนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายข้อ 74

21 การเปรียบเทียบทัศนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน จำแนกเป็นรายข้อ 76

22 การเปรียบเทียบทัศนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านงบประมาณ จำแนกเป็นรายข้อ 78

23 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามความคิดเห็นเพิ่มเติม ของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวางแผน 80

24 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามความคิดเห็นเพิ่มเติม ของผู้บริหารโรงเรียน ด้านบุคลากร 81

25 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามความคิดเห็นเพิ่มเติม ของผู้บริหารโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่ 82

26 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามความคิดเห็นเพิ่มเติม ของผู้บริหารโรงเรียน ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน 83

27 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามความคิดเห็นเพิ่มเติม ของผู้บริหารโรงเรียน ด้านงบประมาณ 84

28 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามความคิดเห็นเพิ่มเติม ของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผน 85

29 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามความคิดเห็นเพิ่มเติม ของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านบุคลากร 86

ตาราง หน้า

10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผน จำแนกเป็นรายข้อ 55
11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านบุคลากร จำแนกเป็นรายข้อ 57
12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายข้อ 59
13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน จำแนกเป็นรายข้อ 61
14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านงบประมาณ จำแนกเป็นรายข้อ 63
15 การจัดลำดับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามมทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็นรายด้าน 65
16 การจัดลำดับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามมทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำแนกเป็นรายด้าน ... 66
17 การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่มีต่อปัญหาการบริหารงาน 67
18 การเปรียบเทียบทัศนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนด้านการวางแผน จำแนกเป็นรายข้อ 68

ตาราง หน้า

30 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามความคิดเห็นเพิ่มเติม ของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่ 87
31 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามความคิดเห็นเพิ่มเติม ของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน 88
32 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามความคิดเห็นเพิ่มเติม ของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านงบประมาณ 89
33 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวางแผน 90
34 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ด้านบุคลากร 91
35 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่ 92
36 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน 93
37 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ด้านงบประมาณ 94
38 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของครูวิชาการ ประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผน 95
39 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของครูวิชาการ ประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านบุคลากร 96
40 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของครูวิชาการ ประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่ 97
41 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของครูวิชาการ ประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน 98

ตาราง หน้า

42 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของครูวิชาการ
ประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านงบประมาณ 99

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ หน้า

1 แผนภูมิโครงสร้างและการแบ่งงานภายในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 26

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โครงสร้างและระบบการประถมศึกษาในปัจจุบันเป็นผลมาจากการตราพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ซึ่งใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2523 เป็นต้นมา จึงทำให้โครงสร้างและระบบการบริหารการประถมศึกษาแตกต่างไปจากเดิมกล่าวคือ ระบบการบริหารการประถมศึกษาแต่เดิมกำหนดอำนาจในการวินิจฉัยสั่งการในเรื่องต่าง ๆ อยู่ที่บุคคลคนเดียว ซึ่งบุคคลดังกล่าวอาจจะเป็นรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง หรืออธิบดี ซึ่งแล้วแต่กฎหมายจะกำหนด แต่ระบบการบริหารการประถมศึกษาตามนัยแห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ได้กล่าวถึงเรื่องการวินิจฉัยสั่งการในเรื่องดังกล่าวเป็นของคณะบุคคล ซึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการ" ซึ่งมีอยู่ 4 ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับกลุ่มโรงเรียน (วีระ ตันตระกูล และคนอื่น ๆ. 2524 : 206)

กลุ่มโรงเรียนมีฐานะเป็นองค์กรเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา แต่ไม่เป็นองค์การสายบังคับบัญชาจึงมีการรวมโรงเรียนจำนวน 7 - 10 โรงเรียนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกัน โดยมีความมุ่งหมายเพื่อการถ่ายเททรัพยากรทุกด้านที่มีอยู่แล้วภายในกลุ่มไปช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือพื้นฐานที่จำเป็นและอื่น ๆ และหวังว่าระบบกลุ่มโรงเรียนจะช่วยอำนวยความสะดวกในเรื่องการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การบริหาร รวมทั้งการเรียนการสอนระหว่างโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นเหตุผลที่จะนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ใกล้เคียงกัน

กลุ่มโรงเรียนต้องจัดให้มีสำนักงานกลุ่มโรงเรียน โดยใช้สถานที่ของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ หรือโรงเรียนที่มีสถานที่เพียงพอที่จะจัดเป็นสำนักงานกลุ่มโรงเรียน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนยังต้องตั้งอยู่กลางกลุ่มโรงเรียน โดยมีเส้นทางคมนาคมสะดวกระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน

ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาการประถมศึกษาตามโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (คพศ.) โดยใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นฐานการผลิต การบริการสื่อ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งการพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอน การบริหาร และการนิเทศให้กับโรงเรียนภายในกลุ่มได้อย่างเหมาะสม และตรงกับสภาพปัญหาของแต่ละโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 8 - 10) การบริหารศูนย์วิชาการให้สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องประกอบด้วย บุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน หลักสูตร และการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ มีอาคารสถานที่เป็นเอกเทศสะดวกต่อการติดต่อขอรับบริการ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2526 : 63 - 79) นอกจากนั้นการบริหารศูนย์วิชาการจะต้องมีการวางแผนที่ดีมีงบประมาณที่เพียงพอ ตลอดจนมีการผลิตและการบริหารที่มีประสิทธิภาพ จึงจะทำให้การดำเนินงานบรรลุจุดมุ่งหมาย แต่ถ้าหากปัจจัยสำคัญเหล่านี้เกิดมีปัญหาไม่สามารถปฏิบัติงานให้ลุล่วงไปได้ ก็จะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนของครูไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ผลผลิตที่ได้คือ นักเรียนขาดคุณภาพไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นปัญหาที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนกำลังประสบปัญหาอยู่

เมื่อมองถึงปัญหาการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนแล้วมีผู้วิจัยไว้หลายท่าน เป็นต้นว่า ยุวนุช บวรสุขประชา (2517 : 63 - 64) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์โสตทัศนศึกษาพบปัญหาในด้านการจัดอบรมและฝึกการใช้โสตทัศนูปกรณ์แก่อาจารย์ ด้านบุคลากรมีปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ด้านกราฟิค ด้านอาคารสถานที่มีปัญหา คือ วิทยาลัยครูบางแห่งไม่มีห้องเฉพาะ เช่น ห้องผลิตสื่อและห้องฉาย ด้านการผลิตและบริการมีปัญหาคือ อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้โสตทัศนูปกรณ์น้อยและส่วนที่มีก็ไม่เพียงพอและสอดคล้องกับเนื้อหา ส่วนงบประมาณนั้นพบว่า มีบางแห่งไม่เพียงพอ วิบูลย์ สุทธาพันธ์ (2524 : 96) ได้ศึกษาการบริหารหน่วยเทคโนโลยีทางการศึกษาของวิทยาลัยครูภาคตะวันตก สรุปได้ว่า การบริหารงานมีปัญหาด้านการวางแผนมากที่สุดส่วนปัญหาด้านการผลิตและการบริหารพบว่าเจ้าหน้าที่รับผิดชอบมีจำนวนน้อยและปฏิบัติงานหลายด้าน จึงทำให้ไม่มีเวลาในการผลิตสื่อการสอนมากนัก วัสดุ อุปกรณ์ก็ยังไม่เพียงพอ

จากปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดังกล่าว จึงสรุปปัญหาสำคัญที่มีต่อการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนคือ ปัญหาด้านการวางแผน ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านอาคารสถานที่ ปัญหาด้านการผลิตการบริการสื่อการสอน และปัญหาด้านงบประมาณ ซึ่งปัญหาเหล่านี้แต่ละศูนย์จะมีลักษณะที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความจำเป็นและความต้องการของแต่ละหน่วยงาน

ปีงบประมาณ 2531 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (คพศ.) โดยได้จัดตั้งศูนย์วิชาการจังหวัด 1 ศูนย์และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 56 ศูนย์ โดยมุ่งหวังที่จะให้ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาของจังหวัด สร้างความเสมอภาคในด้านโอกาสและคุณภาพของการจัดการศึกษาให้นักเรียนประถมศึกษาตลอดจนเป็นเครื่องมือในการสนองนโยบายเร่งรัดคุณภาพของการศึกษาอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้การคาดหวังในเรื่องศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนได้ทวียิ่งขึ้น เพราะโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาจาก 6 ปี เป็น 9 ปี ได้ดำเนินการอย่างจริงจังมากขึ้น

เนื่องจากศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาดังกล่าวแล้ว ดังนั้นการดำเนินการในช่วงเวลาที่เหมาะสมซึ่งได้แก่การศึกษาวิจัยเพื่อสืบค้นประเด็นปัญหาประกอบกับในระยะเวลา 4 ปีที่ผ่านมายังไม่มีผู้วิจัยศึกษาในเรื่องนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจและเห็นว่า ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านการผลิตสื่อการสอนบริการสื่อการสอน และด้านงบประมาณ เป็นปัญหาสำคัญที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขโดยเร่งด่วน การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนซึ่งจะส่งผลต่อการเร่งรัดคุณภาพการประถมศึกษาของจังหวัดและของประเทศชาติต่อไป

<u>ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า</u>

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนใน 5 ด้านได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านผลิตสื่อการสอนบริการสื่อการสอน และด้านงบประมาณ

2. เพื่อจัดลำดับของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนใน 5 ด้านได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านผลิตสื่อการสอนบริการสื่อการสอน และด้านงบประมาณ

3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านผลิตสื่อการสอนบริการสื่อการสอน และด้านงบประมาณ

4. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูวิชาการประจำศูนย์วิชการกลุ่มโรงเรียนใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านผลิตสื่อการสอนบริการสื่อการสอน และด้านงบประมาณ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านผลิตสื่อการสอนบริการสื่อการสอน และด้านงบประมาณ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาการบริหารงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านผลิตสื่อการสอนบริการสื่อการสอน และด้านงบประมาณ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2535 จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 300 คน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำนวน 82 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 209 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 162 คน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำนวน 47 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็น

3.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.1.2 ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำแนกออกเป็น 5 ด้าน

3.2.1 ด้านการวางแผน

3.2.2 ด้านบุคลากร

3.2.3 ด้านอาคารสถานที่

3.2.4 ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน

3.2.5 งบประมาณ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน หมายถึง หน่วยงานที่เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ หรือโรงเรียนที่มีอาคารสถานที่เพียงพอ และตั้งอยู่กลางกลุ่มโรงเรียนซึ่งสามารถเดินทางติดต่อกันระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มได้สะดวก ตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534 มีหน้าที่ในการผลิตและการบริการสื่อการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน

2. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชการกลุ่มโรงเรียน หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนที่เป็นที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534

3. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2535

4. ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องต่อการจัดและดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุผลตามความมุ่งหมาย ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้ศึกษาปัญหา 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน และด้านงบประมาณ

4.1 ปัญหาการวางแผน หมายถึง อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการกำหนดนโยบาย จุดมุ่งหมาย วิธีการกำหนดแผน ตลอดจนการนำแผนไปใช้ ตลอดจนการควบคุมการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ในการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ทำให้งานไม่บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ปัญหาบุคลากร หมายถึง อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดบุคลากรเข้าไปในหน่วยงาน การจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ จำนวนบุคลากรที่เพียงพอกับปริมาณของงาน การสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนอุปสรรคอันเกิดจากการปฏิบัติงานของบุคลากรในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน

4.3 ปัญหาอาคารสถานที่ หมายถึง อุปสรรคที่เกี่ยวกับแห่งที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สถานที่ที่เตรียมการผลิตสื่อการสอนและการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่จำเป็น ตลอดจนระยะทางความห่างไกลจากโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน

4.4 ปัญหาการผลิตสื่อการสอนและการบริการสื่อการสอน หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคที่เกิดจากการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ที่จำเป็นในการผลิตสื่อการสอน การจัดเตรียมสื่อการสอนให้พร้อมในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้บริการแก่ครูผู้สอนให้ยืมไปประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ตลอดจนการออกไปบริการสื่อการสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มโรงเรียนของเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

4.5 ปัญหางบประมาณ หมายถึง อุปสรรคที่เกิดจากการดำเนินการทางการเงินที่เกี่ยวกับการจัดซื้อ การจัดจ้าง เรื่องการเงินเพื่อสนับสนุนการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเพื่อให้ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ทัศนะ หมายถึง ความเห็นหรือข้อคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำแนกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน และด้านงบประมาณ

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนโดยกำหนดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
   ความหมายของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
   ความมุ่งหมายของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
2. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
   ความเป็นมาของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
   หน้าที่ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
   ประเภทของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
   การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. สมมุติฐานของการวิจัย

ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ความหมายของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ศูนย์วิชาการหรือศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา มีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะมีการให้บริการสื่อการเรียนการสอนและผลิตสื่อการเรียนการสอนแก่ครูอาจารย์ ให้ได้ตรงกับความต้องการ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสนับสนุนงานบริหารการฝึกอบรมบุคลากรของสถาบันการศึกษานั้น ๆ อีกด้วย ปัจจุบันศูนย์วิชาการมีชื่อเรียกต่าง ๆ กันหลายชื่อ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสถาบันที่จัดตั้งศูนย์วิชาการขึ้นมา แต่วัตถุประสงค์และการดำเนินงานนั้น มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ศูนย์วิชาการอาจมีชื่อเรียกต่าง ๆ ดังนี้ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2526 : 92) ศูนย์บริการโสตทัศนศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ศูนย์สื่อการสอน ห้องสมุด (ที่บริการโสตทัศนวัสดุด้วย) ศูนย์แหล่งการสอน สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา และศูนย์วิชาการ

ภายใต้ชื่อต่าง ๆ เหล่านี้ ได้มีนักวิชาการและนักเทคโนโลยีทางการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า ศูนย์วิชาการ หรือศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาหรือศูนย์สื่อการศึกษา ไว้ดังนี้

สำเภา วรางกูร (2512 : 13) ได้ให้ความหมายของศูนย์วิชาการหรือศูนย์สื่อการศึกษาว่า หมายถึง ศูนย์หรือหน่วยงานที่ให้บริการเป็นส่วนกลางเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ให้ข้อสนเทศเกี่ยวกับ วัสดุ เครื่องมือ แหล่งที่มา ตลอดจนความเคลื่อนไหวในลักษณะต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เบสวิค (อำนาจ จันทร์แป้น. 2521 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Beskwick. 1972) ได้ให้ความหมายของศูนย์วิชาการว่า เป็นแหล่งวิชาการที่รวมทุกอย่างที่อาจเป็นวัตถุสิ่งของหรือสิ่งเร้าผู้เรียน รวมทั้งหนังสือวารสาร หนังสือพิมพ์ รูปภาพ แผนผัง แผนที่ แผนภูมิ รูปถ่าย ไมโครฟิลม์ สไลด์ ฟิล์มสตริป ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง โปรแกรมวิทยุและโทรทัศน์ วีดีโอเทป แบบเรียนสำเร็จรูป โมเดล รวมทั้งบุคคลและวัสดุสิ่งของในชุมชน บางทีอาจรวมถึงสิ่งมีชีวิตในทางสัตววิทยาและพฤกษศาสตร์

สริกเลย์ (วิบูลย์ สุทธาพันธ์. 2524 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Srygley. n.d.) ได้ให้ความหมายของศูนย์วิชาการหรือศูนย์โสตทัศนศึกษาว่า เป็นแหล่งให้บริการเป็นส่วนกลางเกี่ยวกับวัสดุประกอบการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์ ตลอดจนแหล่งต่าง ๆ ที่มี วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนเพื่อช่วยงานการเรียนการสอน

บุญเหลือ ทองเอี่ยม และสวัสดิ์ ภาษิต (2528 : 10 - 11) ได้ให้ความหมายและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับศูนย์โสตทัศนศึกษาไว้ดังนี้ ศูนย์โสตทัศนศึกษาหมายถึง ศูนย์รวมของโสตวัสดุ (Audio Materials) ทัศนวัสดุ (Visual Materials) สิ่งพิมพ์ (Printed) เครื่องมือต่าง ๆ (Equipment) และเป็นสำนักงานของคณะผู้บริหาร นอกจากนั้นยังเป็นสถานที่ให้บริการยืม ซ่อม และบำรุงรักษา เครื่องมือ ตลอดจนเป็นแหล่งผลิตอุปกรณ์การสอนอีกด้วย

โดยสรุปโครงการตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาอาจแบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ โครงการขนาดเล็กและโครงการขนาดใหญ่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียน ศูนย์โสตทัศนศึกษาขนาดเล็กอาจจะจัดอยู่ร่วมกับห้องสมุดของโรงเรียนที่มีอยู่แล้ว หรือถ้าแยกเป็นศูนย์โสตทัศนศึกษาใหญ่ก็ควรอยู่ใกล้กับห้องสมุด เพื่อความสะดวกในการใช้หนังสือและวัสดุต่าง ๆ ของโรงเรียนหรือสถาบันที่มีฐานะทางการเงินมั่นคงพอ ก็อาจจะสร้างศูนย์โสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ ซึ่งควรอยู่เป็นศูนย์กลางของอาคารเรียนต่าง ๆ เพื่อเป็นการตัดปัญหาเรื่องการขนส่งไปได้ ศูนย์โสตทัศนศึกษาไม่จำเป็นจะ

ต้องสร้างแยกไปเป็นเอกเทศ หรือรวมกับห้องสมุดเท่านั้น บางโรงเรียนก็ใช้ตึกเก่าที่มีอยู่แล้วเดิมในบางแห่งไม่สามารถจะสร้างอาคารใหม่สำหรับใช้ทางโสตทัศนวัสดุโดยเฉพาะได้ กรณีนี้ทางโรงเรียนอาจสร้างศูนย์โสตทัศนศึกษาจากห้องเดียวเป็นที่รวมของวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งเป็นห้องปฏิบัติการได้อีกด้วย

เดอ ไคเฟอร์ (Dekieffer. 1965 : 106 - 107) ได้กล่าวถึงศูนย์วิชาการหรือศูนย์โสตทัศนศึกษาว่า เป็นแหล่งที่เก็บรวมรวมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างมีระเบียบ เพื่อบริการให้แก่คณาจารย์ผู้สอนทำการแจกจ่าย ให้ยืม ตรวจตรา ดูแลรักษาและซ่อมแซม จัดทำแคตาล็อคให้ความสะดวกต่อคณะกรรมการในการตรวจพิจารณาวัสดุอุปกรณ์ก่อนการสั่งซื้อ นอกจากนี้ศูนย์วิชาการควรจะเป็นที่ซึ่ง อาจารย์ ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารต่าง ๆ มาร่วมปรึกษาหารือและรับบริการจากศูนย์ร่วมกัน

จากแนวความคิดของนักวิชาการและนักเทคโนโลยีทางการศึกษาดังกล่าว อาจสรุปความหมายของศูนย์วิชาการได้ว่า ศูนย์วิชาการ หมายถึง แหล่งกลางในการเก็บรวบรวมวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนทุกชนิดที่ผ่านการคัดเลือกแล้วว่าเหมาะสม ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและยังเป็นแหล่งผลิตบริการ ให้คำแนะนำค้นคว้าทดลองเกี่ยวกับสื่อการสอน และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ทางการศึกษา เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู อาจารย์ให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังให้การสนับสนุนการนิเทศ ติดตามผลของผู้บริการ และการพัฒนาบุคลากรของสถาบันการศึกษานั้น ๆ ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

<u>ความมุ่งหมายของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน</u>

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526 : 61 - 62) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของศูนย์วิชาการหรือศูนย์สื่อการสอนโดยทั่วไป มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการ คือ

1. เป็นศูนย์รวมสื่อการสอนที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกมาเป็นอย่างดีแล้วว่ามีคุณภาพดีมีประโยชน์ และจำเป็นต่อการเรียนการสอน สอดคล้องกับหลักสูตรและสิ่งแวดล้อมอันจะยังผลให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อเป็นศูนย์ประสานการบริการสื่อการสอนทั้งมวลไม่ว่าจะเป็นหนังสือ สิ่งพิมพ์หรืออุปกรณ์โสตทัศนะต่าง ๆ

เอกสารโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (คพศ.7) (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 25 - 26) ได้กล่าวว่าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เป็น

ส่วนหนึ่งของกลุ่มโรงเรียนมีวัตถุประสงค์ ที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา หรือการบริหารการศึกษาโดยที่ผู้ปฏิบัติสามารถใช้ประโยชน์จากศูนย์วิชาการกลุ่มในการปฏิบัติภารกิจด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การจัดกระบวนการเรียนการสอนตามกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ
2. การวางโครงการเพื่อส่งเสริมหรือปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน
3. การผลิตสื่อ เครื่องมือใช้ในการเรียนการสอน
4. การดำเนินงานตามโครงการ การนิเทศการศึกษาและการบริหารการศึกษา

จะเห็นว่างานที่สำคัญของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนคืองานการเรียนการสอน แต่จะมีงานบริหารการศึกษากับงานนิเทศการศึกษามาช่วยสนับสนุนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร ศูนย์วิชาการจะช่วยเหลือการดำเนินงาน โดยการวิเคราะห์โครงการ การสร้างสื่อ เครื่องมือ พัฒนาวิธีการ เพื่อช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

<u>ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ</u>

<u>ความเป็นมาของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน</u>

ในปีงบประมาณ 2528 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา โดยใช้งบประมาณจากเงินกู้ของกองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจไพันทะเลญี่ปุ่น (OECF) ในวงเงิน 150 ล้านบาท รวมกับงบประมาณรัฐบาลไทยสมทบ 75 ล้านบาท รวมเป็นเงิน 225 ล้านบาท โดยจัดทำใน 11 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย อุดรธานี อุบลราชธานี และมุกดาหาร

ในปีงบประมาณ 2529 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (คพศ.7) ต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2528 ภายใต้ชื่อโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา 2529 (คพศ.7) โดยใช้งบประมาณทั้งสิ้น 124,930,000 บาท โดยขยายโครงการออกไปดำเนินการในพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ เลย สุรินทร์ เชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน อุตรดิตถ์ พิษณุโลก และสุโขทัย

ในปีงบประมาณ 2530 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ขยายโครงการออกไปยัง 25 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยะลา นราธิวาส สตูล สงขลา นครศรีธรรมราช ชุมพร พัทลุง สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต ระนอง พังงา กระบี่ ตรัง ราชบุรี เพชรบุรี สมุทรสงคราม ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี กาญจนบุรี อุทัยธานี พิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ และจังหวัดตาก

ในปีงบประมาณ 2531 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ขยายโครงการออกไปยัง 18 จังหวัดที่เหลือ ยกเว้น กรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดนครปฐม สมุทรปราการ ปทุมธานี สมุทรสาคร นนทบุรี ลพบุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี ชัยนาท สระบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด จันทบุรี ระยอง นครนายก ชลบุรี และปราจีนบุรี

ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2532 โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติทุกโรงเรียนทั่วไปประเทศ จะได้รับผลจากศูนย์วิชาการจังหวัด และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้พิจารณาถึงปัญหาที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการประถมศึกษา กล่าวคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเท่าที่ควร สาเหตุสำคัญประการหนึ่งก็คือ ครูยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยายมากกว่าการใช้สื่อ ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก งบประมาณการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (คพศ.) ขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาสื่อการเรียนการสอน และได้จัดตั้งศูนย์วิชาการขึ้น 2 ระดับ คือ ศูนย์วิชาการจังหวัด และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งทรัพยากรอันเป็นปัจจัยพื้นฐาน ในการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนจัดตั้งขึ้นตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534 โดยกลุ่มโรงเรียนต้องจัดให้มีศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ใช้สถานที่ของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ หรือโรงเรียนที่มีอาคารสถานที่เพียงพอ และตั้งอยู่กลางกลุ่มโรงเรียนซึ่งสามารถเดินทางติดต่อกันระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มได้สะดวก

หน้าที่ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ศูนย์วิชาการหรือศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาต่างก็ได้รับการจัดตั้งขึ้นมาเพื่อสนองวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ดังนั้น หน้าที่หลักของแต่ละศูนย์จึงมีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ก็อาจจะมีหน้าที่ในส่วนปลีกย่อยแตกต่างกันบ้าง ทั้งนี้ก็เพื่อปรับให้เหมาะสมกับสภาพของหน่วยงานนั้น ๆ

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526 : 11 - 12) ได้กล่าวถึง หน้าที่ของศูนย์วิชาการหรือศูนย์สื่อการสอนในปัจจุบัน โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามองค์ประกอบหลัก 4 ประการ คือ

1. งานห้องสมุด โดยถือเป็นงานหลักประการแรกของศูนย์ ทำหน้าที่บริการ สิ่งพิมพ์ ได้แก่ นิตยสาร วารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์และอื่น ๆ และก็ควรบริการสื่อโสตทัศนะด้วย เช่น ม้วนเทปเสียง วีดีโอเทป ฯลฯ ซึ่งจะให้ประสบการณ์ทางการเรียนที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. งานโสตทัศนะ เป็นการให้บริการทางด้านเครื่องมือ (Hardware) ต่าง ๆ เพื่อเสริมการสอน รวมทั้งบริการทางด้านการผลิตสื่อ และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็นงานสอนเป็นกลุ่มใหญ่ หรืองานการเรียนแบบเอกัตบุคคลก็ตามงานนี้ ได้แก่ การอัดสำเนา (ไรเนียว) ภาพถ่าย ไมโครฟิลม์ สื่อประสม ชุดการสอนและบทเรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เป็นต้น

3. พื้นที่ในการเรียนนอกแบบ ศูนย์สื่อการสอนควรเป็นศูนย์นวกรรมและการทดลองต่าง ๆ ทางการศึกษาด้วย ทั้งนี้เพื่อศึกษาค้นคว้าแนวการจัดการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อทดลองพัฒนาการเรียนด้วยความร่วมมือจากทุกฝ่าย

4. งานพัฒนาการสอน เป็นงานบริการอีกแบบหนึ่งที่ให้บริการแก่สถาบันและแก่ตัวศูนย์เอง เช่น การพัฒนาสื่อสำหรับโปรแกรมการเรียนแบบ เอกัตบุคคลเพื่อการสาธิต การปฐมนิเทศ หรือ การสอนซ่อมเสริม

ตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 37 - 38) ได้กำหนดหน้าที่และภารกิจของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไว้ดังนี้

1. ปฏิบัติงานธุรการของกลุ่มโรงเรียน

2. จัดทำแผนงานและโครงงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนเสนอต่อคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน

3. เสนอแนวทางการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันของโรงเรียนภายในกลุ่ม

4. เสนอแนวทางเพื่อประสานการดำเนินงานด้านวิชาการและกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียนภายในกลุ่มและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

5. ปฏิบัติงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน

6. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนต่อคณะกรรมการกลุ่ม

7. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกลุ่มมอบหมาย

ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนแบ่งภารกิจออกเป็นสองงาน ดังนี้

1. งานธุรการ

1.1 ปฏิบัติงานเลขานุการของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน

1.2 ปฏิบัติงานสารบรรณ

1.3 ปฏิบัติงานการเงินและพัสดุ

1.4 จัดทำแนวทางและประสานงานการจัดกิจกรรมของโรงเรียนภายในกลุ่มและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. งานวิชาการ

2.1 จัดทำสถิติข้อมูลที่จำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2 วางแผนการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน

2.3 จัดหา ผลิต และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

2.4 จัดระบบการเก็บ การใช้ และการบำรุงรักษาเครื่องมือสื่อการเรียนการสอน หนังสือ และสิ่งพิมพ์

2.5 ให้บริการเครื่องมือ สื่อการเรียนการสอน หนังสือและสิ่งพิมพ์

2.6 ให้ความรู้ แนะนำ ส่งเสริมเกี่ยวกับเทคนิคการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.7 ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

2.8 ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน ในด้านการผลิตเอกสารให้บริการเครื่องมือ และไสตทัศนูปกรณ์

2.9 ประเมิน และรายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

2.10 จัดประชุม อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการศึกษา

1. งานธุรการ

1.1 ปฏิบัติงานเลขานุการของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน โดยมีแนวปฏิบัติและรายละเอียดของงานคือ จัดทำหนังสือเชิญประชุม จัดทำระเบียบวาระเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประชุม จัดสถานที่และอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการประชุม จัดบันทึกการประชุมจัดทำรายงานการประชุม แจ้งผลการประชุมให้โรงเรียนในกลุ่มและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ดำเนินงานตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม ติดตามประสานการดำเนินงานรายงานผลการดำเนินงานตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม

1.2 ปฏิบัติงานสารบรรณของกลุ่มโรงเรียน ได้แก่ การปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการบริหารเอกสารตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 เช่น จัดทำหนังสือราชการของกลุ่มโรงเรียน รับ ส่งและลงทะเบียนหนังสือราชการ เก็บรักษาและการใช้ประโยชน์หนังสือราชการทำลายเอกสาร

1.3 ปฏิบัติงานการเงินและพัสดุ เพื่อให้การปฏิบัติงานการเงินและพัสดุของกลุ่มโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ลดภาระและความซ้ำซ้อนของงานศูนย์วิชาการกลุ่มมีหน้าที่จัดทำรายงานโครงการ หรือกิจกรรมในการใช้จ่ายงบประมาณเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน จัดทำทะเบียบคุมงบประมาณ เพื่อควบคุมการใช้จ่ายหรือการเบิกจ่าย จัดทำทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ หนังสือและสิ่งพิมพ์ตามแนวปฏิบัติตามระเบียบ

1.4 จัดทำแนวทางและประสานงานการจัดกิจกรรมของโรงเรียนภายในกลุ่มและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศึกษา แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการของโรงเรียนภายในกลุ่ม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการหาแนวทางในส่วนที่ต้องประสานงานให้กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดแนวทางประสานเพื่อการทำงานเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน

2. งานวิชาการ

2.1 จัดทำสถิติข้อมูลที่จำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของปีการศึกษาที่แล้วครบทุกโรงเรียน ทุกกลุ่มประสบการณ์จำแนกเป็นรายชั้นทุกชั้นและสรุปเป็นผลรวมของกลุ่ม รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนเพื่อการวางแผนผลิตสื่อ

2.2 วางแผนการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน เช่น จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี โครงการที่เกี่ยวกับศูนย์วิชาการ กระบวนการวางแผนและจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีในรูปคณะกรรมการมีงาน โครงการที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสื่อการสอนเป็นไปตามข้อมูล สภาพปัญหา ความต้องการของกลุ่มโรงเรียน ดำเนินการตามกิจกรรมและระยะเวลาที่ระบุในโครงการทุกโครงการและมีการบันทึกผลการดำเนินงานทุกระยะ

2.3 จัดหาผลิต และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ มีการเพิ่มปริมาณของสื่อการเรียนการสอนโดยการจัดหา เช่น รับบริจาค จากมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู มีการผลิตสื่อการเรียนการสอนตามโครงการที่ระบุในแผน ปีละไม่น้อยกว่า 12 รายการ สื่อการเรียนการสอนที่ผลิตมีคุณภาพสูง สอดคล้องและเหมาะสมกับวัยของนักเรียนเร้าความสนใจ และช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วและคงทนถาวร สื่อการเรียนการสอนที่ได้จากการจัดหามาจากแหล่งต่าง ๆ มีการนำมาพิจารณาวิเคราะห์ ทดลองใช้ประกอบการเรียนการสอน ติดตาม สังเกตประสิทธิภาพการใช้และประเมินผลการใช้ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

2.4 จัดระบบการเก็บ การใช้ และการบำรุงรักษาเครื่องมือ สื่อการเรียนการสอนหนังสือและสิ่งพิมพ์ ได้แก่ การจัดเก็บเครื่องมือ โดยจัดทำทะเบียนเครื่องมือกำหนดเลขเรียกชื่อและลงเลขกำกับสื่อ จัดเก็บแยกตามประเภทการใช้งาน การจัดเก็บสื่อประเภทวัสดุ โดยจัดทำทะเบียนสื่อประเภทวัสดุ มีการจัดเก็บสื่อประเภทอุปกรณ์ มีการจัดเก็บหนังสือและสิ่งพิมพ์ โดยจัดทำทะเบียนหนังสือและสิ่งพิมพ์ มีการบำรุงรักษาสื่อและเครื่องมือทุกประเภทให้เครื่องมืออยู่ในสภาพสะอาดใช้การได้ดี

2.5 ให้บริการเครื่องมือ สื่อการเรียนการสอน หนังสือและสิ่งพิมพ์ ได้แก่ มีการจัดทำเป็นแนวปฏิบัติการให้บริการโดยจัดทำเป็นเอกสารแนวปฏิบัติในการให้บริการเผยแพร่ให้โรงเรียนในกลุ่มทุกโรงเรียน มีระเบียบการให้บริการที่สะดวกรวดเร็วและตรวจสอบง่าย มีการประมวลสรุปผลการให้บริการและมีกิจกรรมส่งเสริมให้มีผู้มาใช้บริการมากขึ้น มีการบริการที่หลากหลาย และมีการติดตามผลการบริการ

2.6 ให้ความรู้ แนะนำ ส่งเสริมเกี่ยวกับเทคนิคการผลิตและการใช้สื่อการสอน ตลอดจนเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การแนะนำเกี่ยวกับเทคนิคการผลิตสื่อ การจัดประชุมปฏิบัติการหรือการอบรมสัมมนาเผยแพร่ความรู้โดยจัดทำเอกสารแจกจ่ายแก่ครูและโรงเรียนต่าง ๆ ให้ความรู้แนะนำการใช้สื่อประเภทอุปกรณ์ โดยการเสนอแนะและฝึกการใช้แก่ครูระหว่างมาใช้บริการหรือจัดประชุมปฏิบัติการ

2.7 ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ได้แก่ การจัดทำแผนงานประชาสัมพันธ์โดยมีการใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประกอบการกำหนดกิจกรรมและกระบวนการประชาสัมพันธ์

2.8 ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน ในด้านการผลิตเอกสาร ให้บริการเครื่องมือและโสตทัศนูปกรณ์ การดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนซึ่งอาจเป็นงานนอกเหนือจากงานวิชาการ เช่น การจัดประชุมคณะกรรมการกลุ่ม การจัดงานประเพณีของกลุ่มร่วมกับชุมชน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนสามารถให้ความร่วมมือสนับสนุนด้านเครื่องมือและโสตทัศนูปกรณ์ เช่น เครื่องมือช่างไม้ และเครื่องขยายเสียง เป็นต้น ตลอดจนการให้ความร่วมมือในการจัดทำเอกสาร การดำเนินงานด้านบริหารและการนิเทศของคณะกรรมการกลุ่มหรือผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่ม

2.9 ประเมินและรายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน โดยใช้เครื่องมือทำการประเมินทุกภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา รวมทั้งนำผลการประเมินมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศูนย์วิชาการต่อไป มีการสรุปผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนเสนอคณะกรรมการกลุ่มทุกเดือน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำภาคเรียนและประจำปีการศึกษา เสนอคณะกรรมการกลุ่ม และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

2.10 จัดประชุม อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการศึกษา ได้แก่ มีการสำรวจหรือสอบถามความต้องการของครูภายในกลุ่มโรงเรียนในการเพิ่มพูนความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการศึกษาในกลุ่มประสบการณ์ใดหรือในหัวข้อเนื้อหาใด มีการศึกษาพิจารณาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจประกอบกับข้อมูลสถิติเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อจัดลำดับความสำคัญและคัดเลือกประเด็นหลักที่จะต้องดำเนินการจัดประชุม อบรม สัมมนาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาภาย

ในกลุ่ม มีการประชุมจัดทำแผนและโครงการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อความเที่ยงตรงชัดเจนในการดำเนินการไปสู่ความสัมฤทธิ์ผลของการจัดประชุม อบรม สัมมนา ได้มากที่สุด ตลอดจนมีการประเมินผลการจัดประชุมอบรม สัมมนา และนำผลการประเมินมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดประชุม อบรม สัมมนาของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในโอกาสต่อไป

2.11 ปฏิบัติงานวิชาการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกลุ่มมอบหมาย ได้แก่ งานวิชาการอื่น ๆ ของกลุ่มโรงเรียนที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอาจได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการกลุ่ม ได้แก่ การจัดนิทรรศการแสดงผลงานทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่นขึ้นใช้กับโรงเรียนภายในกลุ่ม การสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีชาวบ้านที่เป็นประโยชน์มาปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนภายในกลุ่ม ตลอดจนการประสานงานวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ครูและนักเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน

<u>ประเภทของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน</u>

รูปแบบการจัดศูนย์วิชาการโดยทั่ว ๆ ไปมีอยู่หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความจำเป็นและความพร้อมของหน่วยงานในการเลือกรูปแบบที่เหมาะสมให้กับหน่วยงานของตน สำหรับรูปแบบหรือประเภทของศูนย์วิชาการ สำเภา วรางกูร (2512 : 15) ได้แบ่งประเภทของศูนย์วิชาการหรือศูนย์สื่อการศึกษาไว้ 3 รูปแบบดังนี้

1. ศูนย์โสตทัศนศึกษา (Audio - Visual Center) เป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงานต่าง ๆ ด้านโสตทัศนศึกษาเป็นการเฉพาะ โดยมีการบริหารงาน การจัดบริการทางด้านโสตทัศนูปกรณ์เป็นของหน่วยงานเองทั้งหมด การจัดงานแบบนี้จะต้องมีหัวหน้าหน่วยซึ่งมีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยเฉพาะ ศูนย์แบบนี้มีลักษณะเป็นเอกเทศเหมาะสำหรับสถาบันระดับอุดมศึกษา เช่น มหาวิทยาลัย วิทยาลัยครู และวิทยาลัยอื่น ๆ

2. ศูนย์วัสดุการศึกษา (Instructional Material Center) เป็นศูนย์แบบจัดรวมเป็นหน่วยงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดกับงานเทคโนโลยีทางการศึกษา ภายในศูนย์ประเภทนี้มีวัสดุการศึกษา 2 ประเภท ได้แก่ หนังสือกับโสตทัศนะ และเทคโนโลยีอุปกรณ์ (Audio - Visual and Educational Technology Media) การดำเนินงานบริหารงานต่าง ๆ ของศูนย์แบบนี้เหมาะใช้กับการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือระดับมัธยมศึกษา

3. ศูนย์สหการสื่อการศึกษา (Coorperative AV Center) เป็นศูนย์ที่ดำเนินงานทางด้านโสตทัศนศึกษา โดยสถาบันการศึกษาหลายสถาบันซึ่งอยู่ในพื้นที่เดียวกันหรือใกล้เคียงกัน การคมนาคมติดต่อสะดวก ได้ร่วมกันจัดตั้งหน่วยเทคโนโลยีทางการศึกษาประจำกลุ่มขึ้น ศูนย์แบบนี้จะร่วมมือกันในลักษณะต่าง ๆ ของกลุ่มสถาบัน เช่น มีอาคารสถานที่ปฏิบัติงานของกลุ่ม สถาบันร่วมกัน มีบุคลากรปฏิบัติงานของกลุ่มสถาบันร่วมกัน มีสื่อการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์การสอนของกลุ่มร่วมกัน มีการจัดทำงบประมาณและร่วมกันออกเงินค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526 : 39) ได้แบ่งรูปแบบการจัดศูนย์วิชาการ หรือศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบันมี 2 แบบ คือ

1. แบบศูนย์รวมเฉพาะอย่าง (Centralization of Separate Library and Audiovisual Service) เป็นการจัดบริการสื่อการศึกษาที่แยกวัสดุสิ่งพิมพ์ (Printed Materials) ออกจากงานห้องสมุด บริการแยกกันกับงานด้านโสตทัศนะหรือวัสดุไม่ตีพิมพ์ (Audiovisual หรือ Non - Printed Materials)

2. แบบศูนย์บริการสื่อการสอนสมบูรณ์ (Centralization of Instructional Media Center Services) เป็นการรวมบริการสื่อโสตทัศนะและงานห้องสมุดไว้ด้วยกัน เรียกว่า ศูนย์สื่อการสอน (Instructional Media Center : TMC)

<u>การบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน</u>

การบริหารศูนย์วิชาการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยการบริหารงานเป็นปัจจัยสำคัญของการดำเนินงาน เพราะการบริหารมีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคล โดยอาศัยการวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มบุคคล โดยอาศัยการวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินงาน (สมาน รังสิโยกฤษฎ์ และสุธี สุทธิสมบูรณ์. 2527 : 6 - 7) สำหรับความหมายของคำว่า การบริหารนั้น สมพงษ์ เกษมสิน (2513 : 13) ได้กล่าวว่า การบริหาร คือการใช้ศาสตร์ และศิลปนำทรัพยากรการบริหารมาประกอบการตามกระบวนการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ อุทัย บุญประเสริฐ (2527 : 83) ได้กล่าวว่า การบริหาร คือการจัดการทรัพยากรการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นการบริหารใด ๆ รวมทั้งการบริหารศูนย์วิชาการจะสำเร็จได้ก็ต้องประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 2 ประการประกอบกัน คือ ทรัพยากรการบริหาร และกระบวนการบริหาร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ทรัพยากรการบริหาร อุทัย บุญประเสริฐ (2527 : 122) ได้กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญ ในการปฏิบัติงานประกอบด้วย กำลังคนและคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เงินวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานหรือการบริหาร ตลอดจนนโยบายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนโยบายเฉพาะอย่างสำหรับงานหรือโครงการนั้น ๆ ประกอบกับที่ประสิทธิ์ ตงยิ่งศิริ (2527 : 17 - 22) ได้เสนอลักษณะของโครงการ 5 ประการ คือ ต้องมีวัตถุประสงค์ มีความเป็นเอกเทศ มีการกำหนดรูปแบบที่กลมกลืน มีสถานที่ตั้ง มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดซึ่งสรุปได้ว่า ทรัพยากรการบริหารควรประกอบด้วย

1. คน คนเป็นสิ่งจำเป็นที่สุด อุทัย บุญประเสริฐ (2527 : 93) ได้เสนอวิธีจัดกำลังคนไว้ดังนี้

1.1 ต้องมีการกำหนดลักษณะและปริมาณความต้องการกำลังคน

1.2 ต้องมีการคัดเลือกบุคลากรสำหรับตำแหน่งงานต่าง ๆ ในองค์การ

1.3 มีการพัฒนาบุคลากร

2. เงินหรืองบประมาณ

3. วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนอาคารสถานที่

4. การจัดการ

2. กระบวนการบริหาร กระบวนการบริหารนับเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จหรือความล้มเหลวของงานเพราะเป็นกระบวนการที่จะให้คนทำงานในเรื่องต่าง ๆ ตามระยะเวลาและวิธีการที่กำหนดไว้จนบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ กระบวนการบริหารแบ่งเป็นหลายขั้นตอนต่าง ๆ กัน ดังเช่น อุบล บรรหารศุภวาท (2526 : 447) แบ่งขั้นตอนการบริหารโครงการออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติการ และขั้นประเมินผล อัลเลน (อุทัย บุญประเสริฐ. 2527 : 92 ; อ้างอิงมาจาก Allen. n.d. : unpaged) ได้แบ่งกระบวนการบริหารออกเป็น 5 ประการ คือ การวางแผน การจัดรูปแบบ การจัดกำลังคน การอำนวยการ และการควบคุม กูลิค (ชม ภูมิภาค. 2529 : 5 - 6 ; อ้างอิงมาจาก Gulick. n.d. : unpaged) ได้แบ่งกระบวนการบริหารที่เรียกว่า POSDCoRB ออกเป็น

ขั้นตอนที่สำคัญ 7 ประการคือ การวางแผน การจัดหน่วยงาน การจัดบุคลากร การอำนวยการ การประสานงาน การรายงาน และการจัดงบประมาณ

การที่จะให้การบริหารศูนย์วิชาการบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีองค์ประกอบหลักของการบริหารศูนย์วิชาการซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบความคิดได้ 5 ประเด็น เพื่อให้เหมาะสมกับการบริหารงานศูนย์วิชาการ ได้แก่ การวางแผน บุคลากร อาคารสถานที่ การผลิตสื่อการสอนและการบริการสื่อการสอน และการงบประมาณ ซึ่งทั้ง 5 ประเด็น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. <u>การวางแผน</u> การบริหารที่ดีจะเริ่มต้นที่การวางแผน ดังคำกล่าวที่ว่า "การทำงานใดก็ตามหากมีการวางแผนที่ดีก็เหมือนงานนั้นสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง" (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2526 : 21) สมพงษ์ เกษมสิน (2513 : 309) ได้กล่าวถึงการวางแผนว่า เป็นการเชื่อมโยงสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน กับสิ่งที่เราใฝ่ฝันหรือคาดหวังที่จะดำเนินงานให้สำเร็จ และได้สรุปความมุ่งหมายของการวางแผนซึ่งสอดคล้องกับที่ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526 : 21) ได้สรุปความมุ่งหมายของการวางแผนไว้ว่า

1. เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของหน่วยงานให้เด่นชัด
2. เพื่อป้องกันมิให้เกิดการทำงานที่ซ้ำซ้อน
3. เพื่อเป็นแนวทางในการประสานงานระหว่างหน่วยงานหรือบุคลากรต่าง ๆ
4. เพื่อป้องกันปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน
5. เพื่อเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

สำหรับขั้นตอนของการวางแผนนั้น ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526 : 21) ได้กล่าวว่าไม่ว่าจะเป็นแผนงานขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ หรือแผนงานะระยะสั้นหรือระยะยาวก็ตาม จะต้องมีขั้นตอนของการวางแผนดังนี้คือ ต้องมีการสำรวจปัญหา ต้องหาข้อมูลเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการวางแผน และต้องกำหนดวิธีดำเนินงานโดยกำหนดไว้หลาย ๆ วิธี เพื่อเลือกวิธีที่ดีที่สุด และยังได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการวางแผนส่วนใหญ่แล้วเกิดจากหลักฐานหรือข้อมูลที่ได้มาไม่ละเอียดพอ เกิดมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นอย่างรวดเร็ว มีปัญหาการต้านทางจากภายในและมีข้อจำกัดในเรื่องเวลาและค่าใช้จ่าย

2. <u>บุคลากร</u> บุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการดำเนินการต่าง ๆ เพราะคนที่มีความสามารถแล้วทุกสิ่งทุกอย่างก็จะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและรวดเร็ว ดังนั้น

หลักการจัดบุคลากรที่ดีก็คือ การจัดบุคลากรที่มีความสามารถและมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับลักษณะและคุณภาพของงาน ให้มีปริมาณเพียงพอที่จะปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามแนวการปฏิบัติงานที่วางเอาไว้ (ชม ภูมิภาค. 2529 : 12)

บุคลากรด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาแบ่งได้ 4 กลุ่ม ดังนี้ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2526 : 42 - 43)

1. กลุ่มผู้ชำนาญทั่วไปเกี่ยวกับสื่อ (Media Generalist) ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าผู้บริหาร ผู้อำนวยการสื่อ ผู้จัดการ ผู้ประสานงานเกี่ยวกับสื่อหรือเป็นผู้ช่วยผู้บริหารสถาบัน เช่น ครูใหญ่ ผู้อำนวยการ (ในโรงเรียน) ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ (ในวิทยาลัย มหาวิทยาลัย) ผู้อำนวยการฝ่ายฝึกอบรม (ในงานธุรกิจและอุตสาหกรรม) ตลอดจนสำนัก ศูนย์ กรม กองต่าง ๆ ทั้งในงานรัฐบาลและเอกชน

2. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Media Specialists) ผู้เชี่ยวชาญสื่อมีลักษณะเฉพาะและมากแบบกว่าผู้ชำนาญทั่วไปเกี่ยวกับสื่อ เช่น เรียนมาทางโสตทัศนศึกษา การประชาสัมพันธ์ จิตวิทยา ศิลปะช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ เป็นต้น

3. กลุ่มพนักงานเทคนิคเรื่องสื่อ (Media Teachnicians) เช่น พนักงานจัดการเรื่องพัสดุ พนักงานกราฟิค เป็นต้น

4. กลุ่มผู้ช่วยเรื่องสื่อ (Media Aides) จะเป็นผู้ช่วยทุกฝ่ายในการบริหารสื่อ ส่วนใหญ่จะเป็นเสมียนพนักงาน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าปัญหาที่เกิดจากการบริหารงานศูนย์วิชาการ เป็นปัญหาที่เกิดจากบุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง เพราะคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้การงานของหน่วยงานหรือองค์การสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงต้องมีการสรรหาคนที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับงานและเมื่อได้คนมาแล้วก็จำเป็นจะต้องหาทางให้เขาอยู่ในหน่วยงานด้วยความเต็มใจ และด้วยความหวังที่จะยึดถือเป็นงานถาวรตลอดไป

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526 : 48 - 49) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้บริหารสื่อไว้ดังนี้

1. เป็นนักการศึกษา มีความเชี่ยวชาญในเรื่องหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนสามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการศึกษาและการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

2. เป็นนักบริหาร มีความสามารถในการกำหนดนโยบายและดูแลการดำเนินงานต่าง ๆ ในหน่วยงานทั้งงานบริหารบุคลากร และบริหารองค์การของหน่วยงานนั้น ๆ

3. เป็นผู้นิเทศและให้คำปรึกษา ในฐานะผู้บริหารสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาต้องทำงานใกล้ชิดกับครู จึงจะสามารถให้การนิเทศและให้คำปรึกษาแก่ครูอาจารย์ได้

4. ผู้ชำนาญทางเทคโนโลยี สามารถเสนอแนะวิธีเลือกวิธีใช้สื่อการสอนได้ตลอดจนสามารถแนะนำวิธีการใช้เครื่องมือและผลิตสื่อโดยใช้วัสดุในท้องถิ่นได้ นับตั้งแต่การกำหนดจุดมุ่งหมาย การวางแผน การเขียนสคริปท์และอื่น ๆ

5. เป็นช่างเทคนิคเกี่ยวกับเครื่องมือ คือต้องมีความรู้และคุ้นเคยกับเครื่องมือทางการศึกษาต่าง ๆ ทุกแบบ ทุกรุ่นเท่าที่จะมากได้ ตลอดจนรู้วิธีบำรุงรักษาและแก้ไขข้อขัดข้องเล็ก ๆ น้อย ๆ ของเครื่องมือได้ รู้จักเลือกหาเครื่องมือที่มีคุณภาพ

ในการพัฒนาบุคลากรด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษานั้น บราวน์ (Brown. 1972 : 386 - 388) ได้กล่าวถึงการเตรียมและพัฒนาบุคลากรด้านสื่อไว้ 3 ประการคือ

1. ศึกษาลักษณะงานของสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาและแนวทางการปฏิบัติภารกิจ

2. กำหนดระดับการให้การศึกษาตามความต้องการของหน่วยงานและระดับงาน

3. จัดโปรแกรมฝึกที่ดี

3. <u>อาคารสถานที่</u> ศูนย์วิชาการหรือศูนย์บริการสื่อการสอนควรมีสถานที่ที่แน่นอนและเป็นแหล่งวิทยาการโดยแท้ อาคารสถานที่สำหรับให้บริการสื่อการสอน (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2526 : 63) อาจทำได้ 2 ลักษณะคือ

1. ใช้สถานที่บางส่วนของอาคารเรียนเป็นสถานที่ตั้งศูนย์วิชาการ การจัดสถานที่ในกรณีนี้ควรเลือกสถานที่ที่ติดต่อได้สะดวก เป็นศูนย์กลางติดต่อได้ง่าย เหมาะสมทั้งในด้านการถ่ายเทอากาศ ทิศทางของแสงแดดและอื่น ๆ

2. มีอาคารเฉพาะ การจัดอาคารเฉพาะจะอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ให้และผู้ใช้บริการมาก เพราะจัดได้เต็มที่ที่จะเต็มรูปแบบขององค์การ การตัดสินใจให้มีอาคารเฉพาะของศูนย์บริการสื่อการสอนควรพิจารณาโครงสร้างและรายละเอียดให้รอบคอบ โดยเฉพาะบริเวณที่ตั้งของอาคาร ต้องอยู่บริเวณที่ติดต่อได้ง่าย และเป็นศูนย์กลางของอาคารเรียน

อาคารสถานที่สำหรับเป็นสถานที่ตั้งศูนย์วิชาการหรือศูนย์บริการสื่อการสอนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะเป็นสถานที่สำหรับให้บริการสื่อการสอน เป็นศูนย์กลางที่จะติดต่อบริการสื่อการสอนได้โดยสะดวก ดังนั้นศูนย์วิชาการหรือศูนย์บริการสื่อการสอนจึงต้องจัดให้มีอาคารสถานที่ให้เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะ เพื่อจะได้สะดวกในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. <u>การผลิตสื่อการสอนและการบริการสื่อการสอน</u> หน้าที่และภารกิจที่สำคัญของศูนย์วิชาการคือการผลิตสื่อการสอนให้ตรงกับความต้องการของครู หรือช่วยแนะนำครูผู้สอนอย่างเร่งด่วน (ชม ภูมิภาค. 2529 : 97) คือการสอนเป็นกลุ่มใหญ่และสอนเป็นทีม การเรียนด้วยตนเอง การใช้สื่อและระบบการสอน ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าสื่อการสอนมีความจำเป็นต่อระบบการเรียนการสอน เป็นอย่างมาก เพราะสื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ในการผลิตสื่อการสอน มีขบวนการผลิตสื่อว่ามีสิ่งที่ควรพิจารณาอยู่ 2 ด้านคือ

1. การใช้ภาพและการออกแบบ โดยต้องพิจารณาก่อนว่าควรคิดหรือขบวนการใดที่จะต้องทำให้เกิดทักษะขึ้นมาก และจะต้องติดต่อไปว่าจะออกแบบอย่างไร ผู้ดูจึงจะเข้าใจ

2. เทคนิคในด้านการปฏิบัติ ถือเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเกี่ยวกับเครื่องมือทักษะทางกลไกลความรู้เกี่ยวกับขบวนการ ข้อจำกัดของสื่อ ขบวนการย่อมมีความยากง่ายต่างกัน

บุญเหลือ ทองเอี่ยม (2522 : 73) ได้กล่าวถึงงานด้านบริการสื่อหรือไสตทัศนะในศูนย์วิชาการหรือศูนย์สื่อการสอนว่าควรปฏิบัติดังนี้

1. การจัดทำแคตตาล็อค
2. การให้บริการยืมไสตทัศนวัสดุ
3. การให้ข้อสนเทศเกี่ยวกับไสตทัศนวัสดุ
4. การผลิตไสตทัศนูปกรณ์เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน
5. การรับจองวัสดุอุปกรณ์
6. การบริการรับส่งไสตทัศนูปกรณ์
7. การเผยแพร่งานของศูนย์สื่อการสอน
8. การประสานงานระหว่างศูนย์สื่อการสอน

9. การให้ความช่วยเหลือ

10. การจัดและเก็บรักษาโสตทัศนูปกรณ์

11. การทำสถิติและรายงาน

12. การจัดกิจกรรม

นอกจากนี้ เบอร์นาดิส (Bernadis. 1960 : 85 - 86) ได้กล่าวไว้ว่า โดยทั่วไปหน่วยบริการสื่อการสอนจะให้บริการดังนี้

1. เป็นแหล่งกลางในการเก็บรักษาสื่อการสอนทุกชนิด

2. มีการเก็บรักษาไว้อย่างเป็นระเบียบ ซึ่งง่ายแก่การค้นคว้าและนำไปใช้

3. ให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกการใช้สื่อการสอนใหม่ ๆ ที่ได้มา ตลอดจนการจัดบริการที่เหมาะสมให้

4. บริการให้ความรู้แก่ครู เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนและเครื่องมือต่าง ๆ

5. บำรุงรักษาเครื่องมือและสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพที่ดี พร้อมที่จะนำไปใช้ได้ทุกโอกาส

5. <u>งบประมาณ</u> การได้มาของงบประมาณโดยทั่วไปแล้วงบประมาณจะได้มา 2 ลักษณะคือ

1. งบประมาณแผ่นดิน เป็นงบประมาณที่ได้จากเงินของรัฐ

2. งบประมาณรายได้ เป็นงบประมาณของส่วนราชการแต่ละแห่งหามาได้เอง เช่น การได้จากเงินบำรุงการศึกษา มีผู้บริจาค ได้จากสมาคม หรือการจัดหารายได้พิเศษอื่น ๆ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2526 : 190) งบประมาณต่าง ๆ เหล่านี้จะถูกนำไปใช้ในการดำเนินงานเกี่ยวกับศูนย์วิชาการต่าง ๆ ดังนี้

2.1 งบประมาณสำหรับซื้อครุภัณฑ์ และวัสดุประจำสำนักงาน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ใส่เอกสาร กระดาษต่าง ๆ

2.2 งบประมาณสำหรับซื้ออุปกรณ์ใช้ในศูนย์วิชาการ และให้บริการแก่ครู เช่น เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป และเครื่องฉายต่าง ๆ

2.3 งบประมาณสำหรับโสตทัศนูปกรณ์ที่มาแทนที่ของเดิมซึ่งชำรุดเสียหาย

2.4 งบประมาณสำหรับซื้อวัสดุทั้งที่ใช้ในการผลิตขึ้นเอง และวัสดุสำเร็จรูป

2.5 งบประมาณสำหรับเจ้าหน้าที่ศูนย์ หมายถึง เงินเดือน และรวมถึงค่าล่วงเวลา ค่าจ้างประจำตลอดจนค่าจ้างชั่วคราว

2.6 งบประมาณสำหรับใช้เพื่อกิจกรรมอื่น ๆ เช่น ซ่อมแซมวัสดุเครื่องมือการจัดกิจกรรมเป็นครั้งคราว เพื่อการขนส่งและการแจกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ เพื่อการโฆษณา และเผยแพร่งานของศูนย์วิชาการ

สำหรับการจัดงบประมาณเกี่ยวกับสื่อการสอนนั้น อาร์ทเลย์ (Hartley. 1968 : 158) ได้เสนอแนะแนวคิดในการจัดงบประมาณของโครงการออกเป็น 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดจุดมุ่งหมายเชิงปฏิบัติ จุดมุ่งหมายของแผนงานนี้อาศัยจากปรัชญาและจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยมีนักการศึกษาและชุมชนร่วมกันกำหนด ขั้นนี้อาจจะเรียกว่าขั้นวางแผน

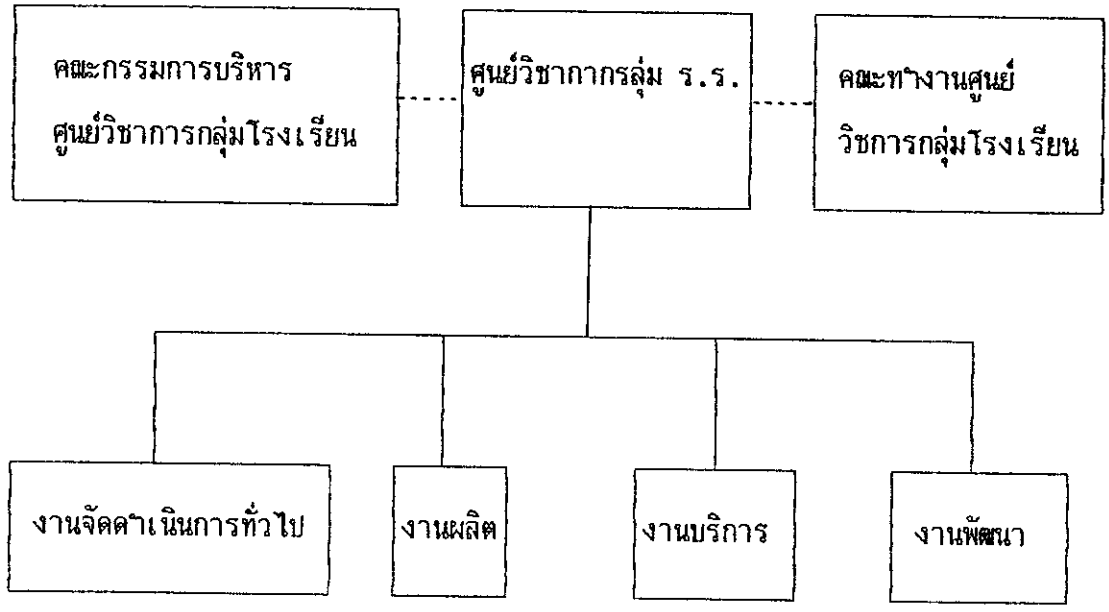
ขั้นที่ 2 ออกแบบโครงการ โครงการต่าง ๆ จะเกิดขึ้นภายใต้แผนงาน ขั้นตอนนี้จึงเป็นขั้นของการทำโครงสร้าง โดยเริ่มจากการออกแบบโครงการ โครงการต่าง ๆ จะใช้ข้อมูลโดยละเอียดจากท้องถิ่น จุดมุ่งหมายและโปรแกรมการสอน ดังนั้นขั้นนี้จึงเรียกว่าขั้นการทำโครงการ

ขั้นที่ 3 การกำหนดแหล่งทรัพยากร เป็นขั้นของการพิจารณาเงินหรืองบประมาณโดยอาศัยข้อมูลต่าง ๆ จากขั้นที่ 1 และ 2 ตลอดจนข้อมูลทางวิชาการและท้องถิ่นหรือชุมชนประกอบกัน จะเกิดเป็นโครงการงบประมาณขึ้นในระบบ ดังนั้นขั้นนี้จึงเรียกว่าเป็นขั้นจัดงบประมาณ

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ระบบ เป็นการวิเคราะห์การปฏิบัติงาน รายงานผลสำเร็จต่าง ๆ ให้ชุมชนทราบ หรือปรับปรุงแก้ไขโครงการเฉพาะส่วน หรือทั้งระบบหากมีข้อบกพร่องขั้นนี้เป็นขั้นประเมินผลสำเร็จของโครงการ

การเงินเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานของศูนย์โสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งควรมีการวางแผนการใช้งบประมาณเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดหา เครื่องมืออุปกรณ์ วัสดุสิ้นเปลือต่าง ๆ ไว้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพื่อให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง

ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มโรงเรียน ที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพประถมศึกษา ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา หรือบริหารการศึกษา โดยที่ผู้ปฏิบัติสามารถใช้ประโยชน์จากศูนย์วิชาการกลุ่มในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (คพศ.) ได้เสนอแนวทางการแบ่งงานภายในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ดังนี้



ภาพประกอบ 1 แผนภูมิโครงสร้างและการแบ่งงานภายในศูนย์บริการกลุ่มโรงเรียน

จากภาพประกอบ โครงสร้างและการแบ่งงานภายในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จะเห็นได้ว่า การดำเนินงานมีคณะบุคคลที่รับผิดชอบอยู่ 2 คณะคือ

1. คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
2. คณะทำงานศูนย์วิชการกลุ่มโรงเรียน

<u>การดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในรูปคณะกรรมการ</u>

บุคลากรผู้รับผิดชอบงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกันตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียน จึงกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการซึ่งมีอยู่ 3 คณะด้วยกัน คือ

1. คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วย
   - 1.1 ประธานกลุ่มโรงเรียน ประธานกรรมการ
   - 1.2 กรรมการกลุ่มโรงเรียนทุกคน กรรมการ
   - 1.3 หัวหน้าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน กรรมการและเลขานุการ
   - 1.4 ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

2. คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วย

2.1 หัวหน้าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน หัวหน้า

2.2 ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน คณะทำงาน

2.3 ครูวิชาการกลุ่ม คณะทำงาน

2.4 บุคลากรอื่น ๆ ที่เหมาะสม คณะทำงาน

2.5 ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่ม 1 คน คณะทำงานและเลขานุการ

อนึ่ง การแต่งตั้งบุคลากรให้เป็นคณะกรรมการบริหารหรือคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่กล่าวถึงนั้น มิได้กำหนดไว้ตายตัว สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความคล่องตัวและประโยชน์ที่จะได้รับเป็นสำคัญ

<u>หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน</u>

1. กำหนดนโยบายของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและนโยบายของกลุ่มโรงเรียน ตลอดจนนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

2. จัดหาบุคลากรในการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

3. วางแผนปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

4. ควบคุม ดูแล และให้การสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

5. ประเมินผลการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

6. พิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มได้จัดขึ้น เพื่อนำเสนอต่อไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทราบ

<u>หน้าที่ของคณะทำงานศูนย์วิชการกลุ่มโรงเรียน</u>

คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามโครงการประจำปีและปฏิบัติงานประจำของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามฝ่ายงาน 4 งาน ที่จัดแบ่งไว้ ซึ่งได้แก่งานจัดดำเนินการทั่วไป งานผลิต งานบริการ และงานพัฒนา ทั้งนี้มีงานประจำดังนี้

1. งานจัดดำเนินการทั่วไป

1.1 จัดทำสถิติข้อมูลที่จำเป็นในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.2 จัดทำแผนการปฏิบัติการประจำปี และปฏิทินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

1.3 ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

1.4 ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน

1.5 ประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามแผนปฏิบัติการประจำปีและด้านภารกิจ

1.6 จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

2. งานผลิต

2.1 จัดสื่อการเรียนการสอน

2.2 ค้นคว้า ทดลอง ปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน

2.3 ผลิตสื่อการเรียนการสอนได้ตามแผนการผลิตสื่อ

2.4 ซ่อมแซม บำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน หนังสือ สิ่งพิมพ์ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี

3. งานบริการ

3.1 จัดทำทะเบียนเครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน หนังสือ สิ่งพิมพ์ ตลอดจนกำหนดรหัส จัดเก็บเข้าที่เป็นสัดส่วนพร้อมที่จะให้บริการ

3.2 กำหนดแนวปฏิบัติในการให้บริการ และกำหนดการหมุนเวียนเครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน หนังสือ และสิ่งพิมพ์

3.3 ให้บริการโดยใช้ยุทธศาสตร์เชิงรุกของการบริการ

3.4 ให้ความรู้แนะนำเกี่ยวกับเทคนิคการใช้อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนแก่ผู้ใช้บริการ

3.5 ติดตามผลการใช้สื่อการเรียนการสอน

2.6 จัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการสื่อการเรียนการสอน

4. งานพัฒนา

4.1 วิจัยและพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

4.2 พัฒนาการจัดกินกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยอาศัยเครือข่ายการบริหารโรงเรียน

4.3 ให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อ ตลอดจนเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่ครู

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประกอบขึ้นด้วยบุคลากรที่เป็นของกลุ่มเอง การดำเนินงานภายใต้ขอบเขตภารกิจจึงเป็นเรื่องที่สามารถ ปฏิบัติได้โดยอาศัยความร่วมมือเป็นหลักสำคัญ ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนจึงเป็นศูนย์กลางการประสานงานของทรัพยากรทางวิชาการทุกชนิด ตั้งแต่ครูผู้มีความรู้ความสามารถ แนวคิดใหม่ ๆ เทคโนโลยีที่บางโรงเรียนอาจคิดค้นขึ้นซึ่งจะได้มีการนำมาวิเคราะห์วิจัยในศูนย์วิชาการกลุ่มเมื่อเห็นว่าได้ผลดีก็จะแลกเปลี่ยนเพร่หลายออกไปสู่สมาชิกของกลุ่ม อันจะทำให้สมาชิกกลุ่มโรงเรียนนั้น ๆ พัฒนาขึ้นทุกด้านเท่าเทียมกัน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่รวดเร็วขึ้นทั้งในด้านบุคลากรและวิชาการ

เมื่อพิจารณาขอบเขตหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนจะสามารถมองเห็นคุณประโยชน์ที่สามาชิกของกลุ่มโรงเรียนที่จะได้รับจากศูนย์วิชาการซึ่งได้แก่

1. ครูผู้สอนจะได้รับความรู้ วิธีการสอนสมัยใหม่ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีช่วยในการเรียนการสอน ซึ่งจะสามารถช่วยในการเรียนการสอนในส่วนที่รับผิดชอบมีคุณภาพและสอดคล้องกับนโยบายที่กำหนด

2. สมาชิกในกลุ่มโรงเรียนจะได้รับทราบข่าวสารข้อมูล และแนวนโยบายโดยทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ซึ่งจะทำผลให้การปฏิบัติงานภายในกลุ่มเป็นไปในทิศทางเดียวกันและในวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกัน นอกจากนี้การที่สมาชิกได้มีการประสานงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแนวคิดโดยมีศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นตัวกลางนี้ จะทำให้งานด้านวิชาการพัฒนาอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

3. การดำเนินงานต่าง ๆ ภายในกลุ่ม จะได้รับการนิเทศติดตามผลต่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางการประสานงานและการบริหารภายในกลุ่มโรงเรียน ซึ่งจะดำเนินงานทุกอย่างจะมีแผนงานและขั้นตอนการทำงานซึ่งวางไว้อย่างเหมาะสมตามสภาพเฉพาะของแต่กลุ่มโรงเรียนซึ่งจะสามารถใช้ประโยชน์จากการบริการของศูนย์วิชาการกลุ่มทุกด้านตั้งแต่ในแง่วิธีการเรียนการสอน เทคโนโลยีต่าง ๆ การบริการอุปกรณ์ การสื่อการสอน การอบรม การนิเทศและบริการข่าวสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทุกชนิดอย่างทั่วถึงกัน ซึ่งจะยังผลให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ตรงสภาพปัญหาของแต่ละกลุ่มโรงเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

งานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องศูนย์วิชาการมีดังนี้

วิบูลย์ สุทธาพันธ์ (2524 : 96) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัญหาการบริหารงานของหน่วยเทคโนโลยีทางการศึกษาของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตกของไทย สรุปผลการวิจัยได้ว่า

1. ปัญหาด้านการบริการงานทั่วไป พบว่า มีปัญหาด้านการวางแผนหรือโครงการเพื่อดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย และปัญหาอาจารย์ไม่ให้ความร่วมมือ

2. ปัญหาด้านบริการ พบว่า บุคลากรมีจำนวนมาก จึงให้บริการไม่ทั่วถึงและไม่ทันกับความต้องการ และวัสดุ อุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษา มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับการผลิตและการบริการ

3 ปัญหาด้านการผลิตสื่อการสอน พบว่า บุคลากรในหน่วยเทคโนโลยีทางการศึกษาปฏิบัติงานหลายด้าน จึงทำให้ไม่มีเวลาในการผลิตสื่อการสอน และยังขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตอีกด้วย

กำพล กระมล (2530 : 155) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัญหาด้านงบประมาณมีมากที่สุด คือไม่มีงบเบิกจ่ายเป็นค่าพาหนะในการบริหารสื่อการสอนที่จะนำไปบริการตามโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่มีปัญหาขาดยานพาหนะที่จะนำไปบริการตามโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มโรงเรียนตามสถานที่มีปัญหาขาดยานพาหนะที่อำนวยความสะดวกในการบริการสื่อการสอนไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ด้านบุคลากรมีปัญหา คือเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชการไม่สามารถออกบริการสื่อการสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มโรงเรียน ด้านบริการสื่อการสอนมีปัญหามากที่สุด มีสื่อการสอนไม่เพียงพอกับการบริการ

ทวีศักดิ์ ไชยมาโย (2531 : 80 - 81) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการปฏิบัติงาน ปัญหาความต้องการและความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานของหัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงานกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า หัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงานมีขวัญและกำลังใจอยู่ในระดับไม่ค่อยดี และส่วนใหญ่มีความรู้สึกไม่ค่อยมีความพอใจต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจเกือบทุกปัจจัย โดยเฉพาะความยุติธรรมของผู้บังคับบัญชา ความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานประสบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยมีความ

ต้องการที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวมากที่สุด ซึ่งได้แก่การปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวกับกลุ่มโรงเรียน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ การบริหารและการจัดการ และบุคลากร ตามลำดับ

ประเสริฐ บุญเลิศ (2531 : 207) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงานสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีปัญหาการผลิตสื่อการบริการสื่อ การวางแผน การนิเทศ ติดตามควบคุม กำกับ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาการประสานงาน และงานด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่มและครูวิชาการสำนักงาน มีความต้องการด้านการผลิตสื่อการบริการสื่อ การวางแผน การประสานงาน การนิเทศติดตาม ควบคุม กำกับ อยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการด้านบุคลากรอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงานที่มีต่อปัญหาและความต้องการในการดำเนินศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน รวมทุกด้าน ปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน

อลงกต ภูมิสายดร (2533 : 174 - 175) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาเกณฑ์ขั้นต่ำของปัจจัยที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยด้านบุคลากรคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคลากรแตกต่างจากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก แต่ขนาดกลางและขนาดเล็กมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าปัจจัยที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนด้านบุคลากรนั้นยังไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติภารกิจ ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ควรมีผู้ช่วยในด้านต่าง ๆ และควรมีวุฒิทางการศึกษาตรงกับงานที่รับผิดชอบเพิ่มเติมจากจำนวนที่มีอยู่ ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการจัดสรรนั้นยังไม่เพียงพอ ปัจจัยด้านงบประมาณมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า งบประมาณเดิมที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน และปัจจัยด้านการจัดการมีความเห็นสอดคล้องกันว่างานด้านการจัดดำเนินส่วนใหญ่นั้นต้องปฏิบัติงานดำเนินงานทั่วไปมาก ส่วนงานผลิต และงานบริการยังปฏิบัติในระดับที่น้อยอยู่

เวท (Wait. 1954 : 233 - 23) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาโปรแกรมไสตทัศนศึกษาในวิทยาลัยครูในสหรัฐอเมริกา และเพื่อชี้ให้เห็นส่วนดีและส่วนเสียของโครงการไสตทัศนศึกษาในวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. โสตทัศนศึกษามีความสำคัญต่อวงการฝึกหัดครูอย่างยิ่ง

2. วิทยาลัยครูแต่ละแห่งต่างพัฒนาโปรแกรมของตนไปตามปรัชญาและความต้องการของตนทางด้านโสตทัศนศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต

3. ปัจจัยสำคัญที่สุดที่ทำให้โครงการโสตทัศนศึกษาประสบความสำเร็จคือ ผู้นำ

4. โครงการโสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยครูส่วนมากให้บริการในสถาบันมากกว่าให้บริการชุมชนภายนอก

5. โครงการโสตทัศนศึกษาในวิทยาลัยครูจะได้ผลดีถ้าได้รับงบประมาณในการผลิตอุปกรณ์เพิ่มขึ้น

6. คณะกรรมการดำเนินงานโสตทัศนศึกษายังมีความสามารถในการทำงานไม่เพียงพอ

7. โครงการอบรมครูก่อนและระหว่างประจำการเกี่ยวกับโสตทัศนุปกรร์ยังไม่เพียงพอ

8. การใช้อุปกรณ์การสอนของครูเพิ่มขึ้น แต่การผลิตวัสดุต่าง ๆ มีไม่เพียงพอ

ฟรูเดนเชียโด (Prudenciade. 1955 : 239 - 244) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการจัดเสนอโปรแกรมโสตทัศนศึกษาสำหรับวิทยาลัยครูในฟิลิปปินส์ เพื่อเสนอแนะโครงการโสตทัศนศึกษาที่ดี ซึ่งสามารถจัดทำได้โดยพิจารณาถึงพื้นฐานของแหล่งอุปกรณ์และความต้องการของวิทยาลัยครู ในฟิลิปปินส์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. อาจารย์บางท่านเห็นความสำคัญของโสตทัศนศึกษา แต่มีอาจารย์อีกไม่น้อยที่ไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญ

2. หน่วยโสตทัศนศึกษาเป็นหน่วยงานที่สังกัดฝ่ายวิชาการ

3. งบประมาณด้านโสตทัศนศึกษายังไม่แน่นอนและไม่เพียงพอ

4. การบริหารโครงการยังไม่มีระบบที่ดีพอ ยังไม่มีฝ่ายผลิต การเก็บรักษาและบริการอุปกรณ์ไม่ดีพอ นอกจากนี้ยังขาดการประเมินผลการวิจัย

5. มีการอบรมด้านโสตทัศนศึกษาก่อนประจำการ แต่ระหว่างประจำการไม่มีการให้ความรู้ในด้านนี้

6. วิทยาลัยครูเหล่านี้ต้องการศูนย์โสตทัศนศึกษาที่มีงบประมาณและบุคลากรอย่างเพียงพอ มีเครื่องอำนวยความสะดวกและวัสดุอุปกรณ์พร้อม ตลอดจนมีการให้ความรู้ทางโสตทัศนศึกษาแก่อาจารย์มากขึ้น

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานศูนย์วิชาการทั้งในและต่างประเทศ พบว่ามีปัญหาด้านการดำเนินงาน ๆ หลายประการ เช่น บางแห่งมีงบประมาณไม่เพียงพอ บุคคลการที่รับผิดชอบดำเนินงานมีจำนวนน้อย อาคารสถานที่คับแคบ ขาดห้องสำหรับผู้ใช้งานเฉพาะด้านวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในศูนย์วิชาการยังไม่เพียงพอและมีไม่ตรงกับความต้องการของครูผู้ใช้บริการงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการยังไม่พอเพียงและได้รับการจัดสรรล่าช้า ๆ กระบวนการจัดการ ขาดการวางแผนและการบริการที่ดี ไม่มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ทำให้การดำเนินงานศูนย์วิชาการไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควรอีกด้วย

<u>สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า</u>

ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีทัศนะว่า ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน และด้านงบประมาณแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2535 จำนวน 382 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 300 คน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำนวน 82 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นการสุ่มประชากรในปีการศึกษา 2535 ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มจากตารางสัดส่วนของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของอำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 209 คน จำแนก จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 162 คน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำนวน 47 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. บางปะอิน	21	11	6	3
2. นครหลวง	20	11	5	3
3. บางปะหัน	19	10	7	4
4. มหาราช	18	10	5	3
5. ภาชี	22	12	5	3
6. ลาดบัวหลวง	19	10	5	3
7. อุทัย	20	11	5	3
8. บ้านแพรก	8	4	3	2
9. บางซ้าย	16	9	3	2
10. บางบาล	17	9	6	3
11. ท่าเรือ	22	12	5	3
12. บางไทร	18	10	6	3
13. เสนา	21	11	5	3
14. ผักไห่	16	9	5	3
15. พระนครศรี-อยุธยา	21	11	6	3
16. วังน้อย	22	12	5	3
รวม	300	162	82	47

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาใน 5 ด้าน คือ ปัญหาด้านงานวางแผน ปัญหาด้านงานบุคลากร ปัญหาด้านงานอาคารสถานที่ ปัญหาด้านงานผลิตและบริการสื่อการสอน และปัญหาด้านงานงบประมาณ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด (1) หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด น้อย (2) หมายถึง มีปัญหาน้อย ปานกลาง (3) หมายถึง มีปัญหาปานกลาง มาก (4) หมายถึง มีปัญหามาก และมากที่สุด (5) หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความมคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน โดยศึกษาจากเอกสาร หลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานการวางแผน งานบุคลากร งานอาคารสถานที่ งานผลิตและบริการ สื่อการสอน และงานงบประมาณ เพื่อกำหนดเป็นนิยามศัพท์เฉพาะและเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2. สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert Scale) ให้มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนใน 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านผลิตและบริหารสื่อการสอน และด้านงบประมาณและสร้างแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α-Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.96

<u>การเก็บรวบรวมข้อมูล</u>

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามไปยังโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 162 โรงเรียน

2. ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ทุกอำเภอ ภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ช่วยแจกแบบสอบถามไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 162 โรงเรียน จากจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 300 โรงเรียน

3. ผู้วิจัยทำหนังสือพร้อมแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน โดยนำแบบสอบถามไปส่งด้วยตนเองที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และขอความร่วมมือหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษานิเทศก์อำเภอ แจกแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามคืนภายในกำหนดเวลา 15 วัน สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนผู้วิจัยได้ติดต่อไปขอรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ณ สถานที่ทำงานของกลุ่มตัวอย่างเป็นครั้งที่ 2 ปรากฏว่าแบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 209 ฉบับ ได้รับกลับคืน จำนวน 194 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.34

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดกระทำกับข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามได้แล้ว ผู้วิจัยนำมาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แยกตามกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามนำมาหาความถี่และค่าร้อยละ

3. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ที่เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน และด้านงบประมาณ มาให้คะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

มีปัญหาน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
มีปัญหาน้อย	ให้	2	คะแนน
มีปัญหาปานกลาง	ให้	3	คะแนน
มีปัญหามาก	ให้	4	คะแนน
มีปัญหามากที่สุด	ให้	5	คะแนน

4. นำคะแนนที่ตรวจได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาหาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ รายด้านและโดยรวมทุกด้านของแต่ละกลุ่มตัวอย่างโดยนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

5. แปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารงานน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารงานปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง มีปัญหาในการบริหารงานมาก

6. จัดลำดับของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนโดยพิจารณาจากความมากน้อยของค่าคะแนนเฉลี่ย

7. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้านโดยหาค่าที (t-test)

8. รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ใน 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน และด้านงบประมาณโดยหาความถี่

<u>สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล</u>

1. ค่าคะแนนเฉลี่ย (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 62 - 64)

$$S = \sqrt{\frac{\Sigma(X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ S แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง

X แทน คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนของคนในกลุ่มตัวอย่าง

$N - 1$ แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

3. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาสำหรับหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1}\left(1 - \frac{S_i^2}{S_t^2}\right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

4. ค่า t-test สำหรับทดสอบสมมุติฐาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 86)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้พิจารณา t - distribution

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้การนำเสนอเป็นไปตามลำดับขั้นตอน จึงได้กำหนดหัวข้อไว้ดังนี้คือ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

<u>สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล</u>

เพื่อความสะดวกและให้เกิดความเข้าใจในการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

X แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ใน t-distribution

* แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้านโดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 จัดลำดับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยหาค่า t-test

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยหาค่าความถี่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าความถี่และหาค่าร้อยละ ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ส่งแบบสอบถามไป (ฉบับ)	ฉบับสมบูรณ์ (ฉบับ)	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	162	150	92.59
ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	47	44	93.61
รวมเฉลี่ย	209	194	92.34

จากตาราง 2 แสดงว่า แบบสอบถามที่ส่งไปให้ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 162 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 150 ฉบับ (ร้อยละ 92.59) และแบบสอบถามที่ส่งไปให้ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 47 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 44 ฉบับ (ร้อยละ 93.61)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน โดยหาค่าคะแนนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้าน ผลปรากฏดังตาราง 3 - 14

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกเป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน

ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
1. ด้านการวางแผน	2.98	0.85	ปานกลาง
2. ด้านบุคลากร	3.16	0.78	ปานกลาง
3. ด้านอาคารสถานที่	3.12	1.05	ปานกลาง
4. ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน	3.26	0.75	ปานกลาง
5. ด้านงบประมาณ	3.54	0.78	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.21	0.67	ปานกลาง

ตาราง 3 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวางแผน จำแนกเป็นรายข้อ

ปัญหาด้านการวางแผน	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
1. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความรู้ในการวางแผนการปฏิบัติงาน	2.83	0.97	ปานกลาง
2. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของกลุ่มโรงเรียน	2.67	1.04	ปานกลาง
3. หัวหน้าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดเทคนิคการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงาน	2.81	1.03	ปานกลาง
4. การวางแผนงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการเชื่อมโยงระหว่างสภาพปัจจุบันของปัญหา และความต้องการของกลุ่มโรงเรียน	3.01	1.07	ปานกลาง
5. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติงานในแผนงานไม่ชัดเจน	2.90	1.07	ปานกลาง
6. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดทำแผนงาน	3.67	1.27	มาก
7. นโยบายการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ชัดเจนเกิดความยุ่งยากในการวางแผน	3.03	1.07	ปานกลาง
8. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ได้วางแผนตามขั้นตอนของการวางแผน	2.89	1.15	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัญหาด้านการวางแผน	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
9. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการวางแผน	2.75	1.21	ปานกลาง
10. คณะกรรมการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมา	3.25	1.23	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.98	0.85	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อคณะทำงานของศูนย์วิชการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดทำแผนงาน ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ด้านบุคลากร จำแนกเป็นรายข้อ

ปัญหาด้านบุคลากร	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
1. ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มไม่สนับสนุนให้ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์มาทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	3.05	1.32	ปานกลาง
2. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มมีชั่วโมงทำการสอน จึงปฏิบัติงานไม่เต็มที่	3.87	1.16	มาก
3. บทบาทของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนกำหนดไม่ชัดเจน	3.23	1.04	ปานกลาง
4. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาปฏิบัติหน้าที่	3.21	1.34	ปานกลาง
5. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดความเต็มใจในการปฏิบัติหน้าที่	3.02	1.16	ปานกลาง
6. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	3.29	1.24	ปานกลาง
7. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการส่งเสริมการผลิตการใช้สื่อการสอนเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.43	1.08	ปานกลาง
8. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดความรู้ทางเทคโนโลยีการศึกษา	3.19	1.04	ปานกลาง
9. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน	3.29	1.28	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ปัญหาด้านการวางแผน	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
10. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความคิดเห็นขัดแย้งกับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน	2.04	1.10	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.16	0.78	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีความคิดเห็นขัดแย้งกับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มมีชั่วโมงทำการสอน จึงปฏิบัติงานไม่เต็มที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายข้อ

ปัญหาด้านอาคารสถานที่	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
1. ที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอยู่ในที่ห่างไกลจากศูนย์กลางของกลุ่มโรงเรียน	2.04	1.15	น้อย
2. ห้องผลิตสื่อและจัดเก็บสื่อคับแคบไม่เพียงพอกับการบริการ	3.04	1.43	ปานกลาง
3. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีอาคารสถานที่เป็นเอกเทศ	3.54	1.56	ปานกลาง
4. ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีห้องทำงานโดยเฉพาะของตนเอง	2.89	1.52	ปานกลาง
5. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดห้องทดลองการใช้สื่อการสอน	3.59	1.39	ปานกลาง
6. ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดห้องซ่อมแซมสื่อการสอน	3.31	1.39	ปานกลาง
7. สภาพแวดล้อมของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่เหมาะสม	2.77	1.29	ปานกลาง
8. ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดห้องแสดงผลงานด้านสื่อการสอนที่ผลิตขึ้นใหม่	3.39	1.36	ปานกลาง
9. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดครุภัณฑ์ เพื่อเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์	3.55	1.22	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ปัญหาด้านการวางแผน	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
10. บรรยากาศของห้องบริการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนยังไม่เหมาะสม	3.09	1.23	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.12	1.05	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอยู่ในที่ห่างไกลจากศูนย์กลางของกลุ่มโรงเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน จำแนกเป็นรายข้อ

ปัญหาด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
1. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความรู้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน	3.07	1.05	ปานกลาง
2. ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดอุปกรณ์สำหรับผลิตสื่อการสอนให้พร้อมตลอดปีการศึกษา	3.35	1.14	ปานกลาง
3. ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การผลิตสื่อจากท้องถิ่น	3.35	1.01	ปานกลาง
4. การผลิตสื่อการสอนไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	2.91	1.05	ปานกลาง
5. สื่อการสอนไม่ได้ทดลองใช้ก่อนให้บริการในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	3.35	1.16	ปานกลาง
6. ครูในกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของสื่อการสอน	3.11	1.16	ปานกลาง
7. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีสื่อการสอนไม่ตรงกับความต้องการของครูภายในกลุ่ม	3.05	1.06	ปานกลาง
8. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดยานพาหนะบริการสื่อการสอนตามโรงเรียนภายในกลุ่ม	4.12	1.06	มาก
9. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดแนวปฏิบัติและระบบการให้บริการสื่อการเรียนการสอนที่ชัดเจน	3.55	1.04	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัญหาด้านการวางแผน	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
10. ผู้บริหารโรงเรียนไม่ส่งเสริมให้ครูมาใช้บริการสื่อการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	2.73	1.26	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.26	0.75	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดยานพาหนะบริการสื่อการสอนตามโรงเรียนภายในกลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ด้านงบประมาณ จำแนกเป็นรายข้อ

ปัญหางบประมาณ	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
1. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอนตามที่ได้กำหนดวงเงินไว้	3.64	1.17	ปานกลาง
2. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณในการซ่อมแซม และบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอน	3.69	1.14	มาก
3. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีอิสระในการเลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน	3.17	1.31	ปานกลาง
4. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือด้านการเงินจากท้องถิ่น	3.75	1.11	มาก
5. สปช.เป็นผู้กำหนดงบประมาณและวิธีขอเงินงบประมาณของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนทุกยอดทำให้ไม่สามารถปรับลดได้	3.65	1.09	ปานกลาง
6. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอนตามที่ สปช.กำหนดเท่านั้น	3.35	1.12	ปานกลาง
7. การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอนของศูนย์วิชาการขาดการสำรวจความต้องการของผู้ใช้ภายในกลุ่ม	3.35	1.14	ปานกลาง
8. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการค้นคว้าวิจัยการทดลองใช้สื่อการสอน	4.03	1.00	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ปัญหาด้านการวางแผน	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
9. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการวางแผนการจัดซื้อไว้ล่วงหน้าก่อนเริ่มปีการศึกษา	3.35	1.13	ปานกลาง
10. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการติดตามการใช้งบประมาณของศูนย์วิชาการ	3.47	1.11	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.54	0.78	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือด้านการเงินจากท้องถิ่น และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการค้นคว้าวิจัยการทดลองใช้สื่อการสอน ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำแนกเป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน

ปัญหา	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
1. ด้านการวางแผน	2.58	0.96	ปานกลาง
2. ด้านบุคลากร	3.05	0.88	ปานกลาง
3. ด้านอาคารสถานที่	3.09	1.08	ปานกลาง
4. ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน	2.91	0.86	ปานกลาง
5. ด้านงบประมาณ	3.51	0.83	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.03	0.70	ปานกลาง

ตาราง 9 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผน จำแนกเป็นรายข้อ

ปัญหาด้านการวางแผน	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
1. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความรู้ในการวางแผนการปฏิบัติงาน	2.57	1.10	ปานกลาง
2. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของกลุ่มโรงเรียน	2.34	1.10	ปานกลาง
3. หัวหน้าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดเทคนิคการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงาน	2.20	1.09	น้อย
4. การวางแผนงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการเชื่อมโยงระหว่างสภาพปัจจุบันของปัญหา และความต้องการของกลุ่มโรงเรียน	2.64	1.14	ปานกลาง
5. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติงานในแผนงานไม่ชัดเจน	2.45	1.07	ปานกลาง
6. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดทำแผนงาน	3.57	1.39	ปานกลาง
7. นโยบายการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ชัดเจนเกิดความยุ่งยากในการวางแผน	2.70	1.27	ปานกลาง
8. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ได้วางแผนตามขั้นตอนของการวางแผน	2.34	1.22	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัญหาด้านการวางแผน	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
9. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการวางแผน	2.25	1.24	น้อย
10. คณะกรรมการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมา	2.68	1.43	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.58	0.96	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะว่าการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นหัวหน้าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดเทคนิคการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงาน และคณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการวางแผน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านบุคลากร จำแนกเป็นรายข้อ

ปัญหาด้านบุคลากร	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
1. ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มไม่สนับสนุนให้ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์มาทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	2.80	1.64	ปานกลาง
2. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มมีชั่วโมงทำการสอน จึงปฏิบัติงานไม่เต็มที่	4.32	1.10	มาก
3. บทบาทของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนกำหนดไม่ชัดเจน	2.93	1.27	ปานกลาง
4. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาปฏิบัติหน้าที่	3.27	1.40	ปานกลาง
5. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดความเต็มใจในการปฏิบัติหน้าที่	2.57	1.39	ปานกลาง
6. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	3.39	1.47	ปานกลาง
7. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการส่งเสริมการผลิตการใช้สื่อการสอนเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.20	1.30	ปานกลาง
8. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดความรู้ทางเทคโนโลยีการศึกษา	2.84	1.26	ปานกลาง
9. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน	3.23	1.40	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัญหาด้านการวางแผน	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
10. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความคิดเห็นขัดแย้งกับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน	1.91	1.10	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.05	0.88	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะว่าการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีความคิดเห็นขัดแย้งกับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มมีชั่วโมงทำการสอน จึงปฏิบัติงานไม่เต็มที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายข้อ

ปัญหาด้านอาคารสถานที่	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
1. ที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอยู่ในที่ห่างไกลจากศูนย์กลางของกลุ่มโรงเรียน	1.81	1.13	น้อย
2. ห้องผลิตสื่อและจัดเก็บสื่อคับแคบไม่เพียงพอกับการบริการ	3.11	1.53	ปานกลาง
3. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีอาคารสถานที่เป็นเอกเทศ	3.75	1.62	ปานกลาง
4. ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีห้องทำงานโดยเฉพาะของตนเอง	2.82	1.69	ปานกลาง
5. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดห้องทดลองการใช้สื่อการสอน	3.61	1.53	ปานกลาง
6. ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดห้องซ่อมแซมสื่อการสอน	3.57	1.45	ปานกลาง
7. สภาพแวดล้อมของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่เหมาะสม	2.45	1.41	ปานกลาง
8. ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดห้องแสดงผลงานด้านสื่อการสอนที่ผลิตขึ้นใหม่	3.45	1.49	ปานกลาง
9. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดครุภัณฑ์ เพื่อเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์	3.48	1.42	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัญหาด้านการวางแผน	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
10. บรรยากาศของห้องบริการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนยังไม่เหมาะสม	2.86	1.44	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.09	1.08	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะว่าการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ยกเว้นที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอยู่ในที่ห่างไกลจากศูนย์กลางของกลุ่มโรงเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน จำแนกเป็นรายข้อ

ปัญหาด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
1. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความรู้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน	2.77	1.34	ปานกลาง
2. ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดอุปกรณ์สำหรับผลิตสื่อการสอนให้พร้อมตลอดปีการศึกษา	3.09	1.66	ปานกลาง
3. ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การผลิตสื่อจากท้องถิ่น	3.18	1.19	ปานกลาง
4. การผลิตสื่อการสอนไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	2.34	1.18	ปานกลาง
5. สื่อการสอนไม่ได้ทดลองใช้ก่อนให้บริการในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	2.84	1.26	ปานกลาง
6. ครูในกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของสื่อการสอน	2.70	1.25	ปานกลาง
7. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีสื่อการสอนไม่ตรงกับความต้องการของครูภายในกลุ่ม	2.55	1.27	ปานกลาง
8. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดยานพาหนะบริการสื่อการสอนตามโรงเรียนภายในกลุ่ม	4.45	0.93	มาก
9. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดแนวปฏิบัติและระบบการให้บริการสื่อการเรียนการสอนที่ชัดเจน	3.05	1.22	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัญหาด้านการวางแผน	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
10. ผู้บริหารโรงเรียนไม่ส่งเสริมให้ครูมาใช้บริการสื่อการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	2.11	1.13	น้อย
รวมเฉลี่ย	2.91	0.86	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะว่าการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับปัญหาปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นผู้บริหารโรงเรียนไม่ส่งเสริมให้ครูมาใช้บริการสื่อการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และศูนย์วิชการกลุ่มโรงเรียนขาดยานพาหนะบริการสื่อการสอนตามโรงเรียนภายในกลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับมาก

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านงบประมาณ จำแนกเป็นรายข้อ

ปัญหางบประมาณ	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
1. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอนตามที่ได้กำหนดวงเงินไว้	3.41	1.26	ปานกลาง
2. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณในการซ่อมแซม และบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอน	3.66	1.16	ปานกลาง
3. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีอิสระในการเลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน	3.41	1.52	ปานกลาง
4. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือด้านการเงินจากท้องถิ่น	3.84	1.14	มาก
5. สปช.เป็นผู้กำหนดงบประมาณและวิธีขอเงินงบประมาณของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนทุกยอดทำให้ไม่สามารถปรับลดได้	3.77	1.20	มาก
6. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอนตามที่ สปช.กำหนดเท่านั้น	3.64	1.16	ปานกลาง
7. การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอนของศูนย์วิชาการขาดการสำรวจความต้องการของผู้ใช้ภายในกลุ่ม	3.30	1.36	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ปัญหาด้านการวางแผน	ปัญหา		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
8. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการค้นคว้าวิจัยการทดลองใช้สื่อการสอน	3.89	1.17	มาก
9. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการวางแผนการจัดซื้อไว้ล่วงหน้าก่อนเริ่มปีการศึกษา	3.05	1.36	ปานกลาง
10. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการติดตามการใช้งบประมาณของศูนย์วิชาการ	3.14	1.40	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.51	0.83	ปานกลาง

จากตาราง 14 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะว่าการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือด้านการเงินจากท้องถิ่น สปช. เป็นผู้กำหนดงบประมาณ และวิธีขอเงินงบประมาณของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนทุกยอดทำให้ไม่สามารถปรับลดได้ และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการค้นคว้าวิจัยการทดลองใช้สื่อการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การจัดลำดับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน โดยพิจารณาจากความมากน้อยของค่าคะแนนเฉลี่ย ผลปรากฏดังตาราง 15 - 16

ตาราง 15 การจัดลำดับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็นรายด้าน

ปัญหา	ปัญหา		ลำดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
1. ด้านงบประมาณ	3.54	0.78	1
2. ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน	3.26	0.75	2
3. ด้านบุคลากร	3.16	0.78	3
4. ด้านอาคารสถานที่	3.12	1.05	4
5. ด้านการวางแผน	2.98	0.85	5

จากตาราง 15 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านงบประมาณ ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการวางแผน

ตาราง 16 การจัดลำดับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำแนกเป็นรายด้าน

ปัญหา	ปัญหา		ลำดับปัญหา
	$\bar{X}$	S	
1. ด้านงบประมาณ	3.51	0.83	1
2. ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน	3.09	1.08	2
3. ด้านบุคลากร	3.05	0.88	3
4. ด้านอาคารสถานที่	2.91	0.86	4
5. ด้านการวางแผน	2.58	0.96	5

จากตาราง 16 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะว่าการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน และด้านการวางแผน

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน โดยการใช้การทดสอบค่าที (t-test) ผลปรากฏตามตาราง 17 - 22

ตาราง 17 การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน

ด้าน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. ด้านการวางแผน	2.98	0.85	2.58	0.96	2.53*
2. ด้านบุคลากร	3.16	0.78	3.05	0.88	0.79
3. ด้านอาคารสถานที่	3.12	1.05	3.09	1.08	0.15
4. ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน	3.26	0.75	2.91	0.86	2.45*
5. ด้านงบประมาณ	3.54	0.78	3.51	0.83	0.25
รวมเฉลี่ย	3.21	0.67	3.03	0.70	1.57

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะต่อปัญหาในการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการวางแผนและด้านผลิตและบริการสื่อสารการสอน นอกนั้นมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผน จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการวางแผน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความรู้ในการวางแผนการปฏิบัติงาน	2.83	0.97	2.57	1.10	1.43
2. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของกลุ่มโรงเรียน	2.67	1.04	2.34	1.10	1.75
3. หัวหน้าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดเทคนิคการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงาน	2.81	1.03	2.20	1.09	3.26
4. การวางแผนงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการเชื่อมโยงระหว่างสภาพปัจจุบันของปัญหา และความต้องการของกลุ่มโรงเรียน	3.01	1.07	2.64	1.14	1.95
5. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติงานในแผนงานไม่ชัดเจน	2.90	1.07	2.45	1.07	2.43*
6. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดทำแผนงาน	3.67	1.27	3.57	1.39	0.39

ตาราง 18 (ต่อ)

ด้านการวางแผน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
7. นโยบายการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ชัดเจนเกิดความยุ่งยากในการวางแผน	3.03	1.07	2.70	1.27	1.53
8. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ได้วางแผนตามขั้นตอนของการวางแผน	2.89	1.15	2.34	1.22	2.64*
9. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการวางแผน	2.75	1.21	2.25	1.24	2.38*
10. คณะกรรมการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมา	3.25	1.23	2.68	1.43	2.41*
รวมเฉลี่ย	2.98	0.85	2.58	0.96	2.53*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะต่อการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกี่ยวกับศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติงานในแผนงานคณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ได้วางแผนตามขั้นตอนของการวางแผน คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการวางแผนและคณะกรรมการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมา นอกนั้นมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านบุคลากร จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านบุคลากร	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มไม่สนับสนุนให้ครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์มาทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	3.05	1.32	2.80	1.64	0.96
2. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มมีชั่วโมงทำการสอน จึงปฏิบัติงานไม่เต็มที่	3.87	1.16	4.32	1.10	2.37*
3. บทบาทของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนกำหนดไม่ชัดเจน	3.23	1.04	2.93	1.27	1.41
4. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาปฏิบัติหน้าที่	3.21	1.34	3.27	1.40	0.28
5. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดความเต็มใจในการปฏิบัติหน้าที่	3.02	1.16	2.57	1.39	1.97
6. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	3.29	1.24	3.39	1.47	0.41

ตาราง 19 (ต่อ)

ด้านบุคลากร	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
7. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการส่งเสริมการผลิตการใช้สื่อการสอนเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.43	1.08	3.20	1.30	1.06
8. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดความรู้ทางเทคโนโลยีการศึกษา	3.19	1.04	2.84	1.26	1.67
9. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน	3.29	1.28	3.23	1.40	0.28
10. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความคิดเห็นขัดแย้งกับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน	2.04	1.10	1.91	1.10	0.70
รวมเฉลี่ย	3.16	0.78	3.05	0.88	0.79

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีทัศนะต่อปัญหาในการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านบุคลากร โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกี่ยวกับครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มมีชั่วโมงทำการสอนจึงปฏิบัติงานไม่เต็มที่ นอกนั้นมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านอาคารสถานที่	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. ที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอยู่ในที่ห่างไกลจากศูนย์กลางของกลุ่มโรงเรียน	2.04	1.15	1.81	1.13	1.14
2. ห้องผลิตสื่อและจัดเก็บสื่อคับแคบไม่เพียงพอกับการบริการ	3.04	1.43	3.11	1.53	0.29
3. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีอาคารสถานที่เป็นเอกเทศ	3.54	1.56	3.75	1.62	0.76
4. ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีห้องทำงานโดยเฉพาะของตนเอง	2.89	1.52	2.82	1.69	0.22
5. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดห้องทดลองการใช้สื่อการสอน	3.59	1.39	3.61	1.53	0.08
6. ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดห้องซ่อมแซมสื่อการสอน	3.31	1.39	3.57	1.45	1.03
7. สภาพแวดล้อมของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่เหมาะสม	2.77	1.29	2.45	1.41	1.32
8. ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดห้องแสดงผลงานด้านสื่อการสอนที่ผลิตขึ้นใหม่	3.39	1.36	3.45	1.49	0.25

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้านอาคารสถานที่	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
9. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดครุภัณฑ์เพื่อเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์	3.55	1.22	3.48	1.42	0.32
10. บรรยากาศของห้องบริการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนยังไม่เหมาะสม	3.09	1.23	2.86	1.44	0.96
รวมเฉลี่ย	3.12	1.05	3.09	1.08	0.15

จากตาราง 20 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีทัศนะต่อปัญหาในการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาไม่แตกต่างกันทุกข้อเช่นเดียวกัน

ตาราง 21 เปรียบเทียบทัศนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความรู้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน	3.07	1.05	2.77	1.34	1.37
2. ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดอุปกรณ์สำหรับผลิตสื่อการสอนให้พร้อมตลอดปีการศึกษา	3.35	1.14	3.09	1.66	1.29
3. ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การผลิตสื่อจากท้องถิ่น	3.35	1.01	3.18	1.19	0.84
4. การผลิตสื่อการสอนไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	2.91	1.05	2.34	1.18	2.88
5. สื่อการสอนไม่ได้ทดลองใช้ก่อนให้บริการในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	3.35	1.16	2.84	1.26	2.36*
6. ครูในกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของสื่อการสอน	3.11	1.16	2.70	1.25	1.94
7. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีสื่อการสอนไม่ตรงกับความต้องการของครูภายในกลุ่ม	3.05	1.06	2.55	1.27	2.39*
8. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดยานพาหนะบริการสื่อการสอนตามโรงเรียนภายในกลุ่ม	4.12	1.06	4.45	0.93	2.04*

ตาราง 21 (ต่อ)

ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
9. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดแนวปฏิบัติและระบบการให้บริการสื่อการเรียนการสอนที่ชัดเจน	3.55	1.04	3.05	1.22	2.51*
10. ผู้บริหารโรงเรียนไม่ส่งเสริมให้ครูมาใช้บริการสื่อการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	2.73	1.26	2.11	1.13	3.12*
รวมเฉลี่ย	3.26	0.75	2.91	0.86	2.45*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะต่อปัญหาในการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกี่ยวกับสื่อการสอนไม่ได้ทดลองใช้ก่อนให้บริการในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดยานพาหนะบริการสื่อการสอนตามโรงเรียนภายในกลุ่ม ขาดแนวปฏิบัติและระบบการให้บริการสื่อการเรียนการสอนที่ชัดเจน และผู้บริการโรงเรียนไม่ส่งเสริมให้ครูมาใช้บริการสื่อการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน นอกนั้นมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 22 เปรียบเทียบทัศนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านงบประมาณ จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านงบประมาณ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอนตามที่ได้กำหนดวงเงินไว้	3.64	1.17	3.41	1.26	1.08
2. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณในการซ่อมแซม และบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอน	3.69	1.14	3.66	1.16	0.14
3. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีอิสระในการเลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน	3.17	1.31	3.41	1.52	0.96
4. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือด้านการเงินจากท้องถิ่น	3.75	1.11	3.84	1.14	0.45
5. สปช.เป็นผู้กำหนดงบประมาณและวิธีขอเงินงบประมาณของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนทุกยอดทำให้ไม่สามารถปรับลดได้	3.65	1.09	3.77	1.20	0.63
6. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอนตามที่ สปช.กำหนดเท่านั้น	3.35	1.12	3.64	1.16	1.43

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้านงบประมาณ	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
7. การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอนของศูนย์วิชาการขาดการสำรวจความต้องการของผู้ใช้ภายในกลุ่ม	3.35	1.14	3.30	1.36	0.23
8. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการค้นคว้าวิจัยการทดลองใช้สื่อการสอน	4.03	1.00	3.89	1.17	0.72
9. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการวางแผนการจัดซื้อไว้ล่วงหน้าก่อนเริ่มปีการศึกษา	3.35	1.13	3.05	1.36	1.37
10. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการติดตามการใช้งบประมาณของศูนย์วิชาการ	3.47	1.11	3.14	1.40	1.48
รวมเฉลี่ย	3.54	0.78	3.51	0.83	0.25

จากตาราง 22 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านงบประมาณโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาไม่แตกต่างกันทุกข้อเช่นเดียวกัน

ตอนที่ 5 เป็นการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม โดยหาค่าความถี่ ผลปรากฏดังตาราง 23 - 42

ตาราง 23 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวางแผน

ปัญหาด้านการวางแผน	ความถี่
คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผน	21
การวางแผนไม่มีทิศทางและเป้าหมายที่แน่นอน	20
ขาดบุคลากรในการจัดทำแผน	14
ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่สามารถปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้	13
ไม่มีการวางแผนร่วมกันระหว่างคณะทำงานกับคณะกรรมการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่ม	10
การวางแผนงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีเอกภาพ และไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่โรงเรียนจะได้รับเป็นหลัก	8
ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดข้อมูลที่เชื่อถือได้จากผู้บริหารโรงเรียน	7

จากตาราง 23 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 คน ความคิดเห็นว่า คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผน จำนวน 21 คน ให้การวางแผนไม่มีทิศทางและเป้าหมายที่แน่นอน จำนวน 20 คน ขาดบุคลากรในการจัดทำแผน จำนวน 14 คน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่สามารถปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ จำนวน 13 คน ไม่มีการวางแผนร่วมกันระหว่างคณะทำงานกับคณะกรรมการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่ม จำนวน 10 คน การวางแผนงานไม่มีเอกภาพ ไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่โรงเรียนจะได้รับ จำนวน 8 คน และขาดข้อมูลที่เชื่อถือได้จากผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 7 คน

ตาราง 24 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารโรงเรียน ด้านบุคลากร

ปัญหาด้านบุคลากร	ความถี่
ขาดบุคลากรมาปฏิบัติงานในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	56
คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดความเข้าใจในระบบกลุ่มโรงเรียน	18
บุคลากรมีความขัดแย้งกัน และไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน	11
ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือที่จะให้บุคลากรในโรงเรียนมาปฏิบัติงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	9
บุคลากรขาดกำลังใจโดยเฉพาะการพิจารณาความดีความชอบไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน	8

จากตาราง 24 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 คน ความคิดเห็นว่า ขาดบุคลากรมาปฏิบัติงานในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำนวน 56 คน คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดความเข้าใจในระบบกลุ่มโรงเรียน จำนวน 18 คน บุคลากรมีความขัดแย้งกัน และไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน จำนวน 11 คน ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือที่จะให้บุคลากรในโรงเรียนมาปฏิบัติงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม จำนวน 9 คน และบุคลากรขาดกำลังใจโดยเฉพาะการพิจารณาความดีความชอบไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน จำนวน 8 คน

ตาราง 25 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่

ปัญหาด้านอาคารสถานที่	ความถี่
ขาดห้องสำหรับเป็นศูนย์วิชาการกลุ่มโดยเฉพาะ	28
ขาดงบประมาณที่จะซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารสถานที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	17
ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ไว้บริการคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างเพียงพอ	6
การจัดห้องของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนยังไม่เหมาะสม สอดคล้องกับการให้บริการ	3

จากตาราง 25 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 คน ให้ความคิดเห็นว่า ขาดห้องสำหรับเป็นศูนย์วิชาการกลุ่มโดยเฉพาะ จำนวน 28 คน ขาดงบประมาณที่จะซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารสถานที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำนวน 17 คน ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ไว้บริการคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างเพียงพอ จำนวน 6 คน การจัดห้องของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนยังไม่เหมาะสม สอดคล้องกับการให้บริการ จำนวน 3 คน

ตาราง 26 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารโรงเรียน ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน

ปัญหาด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน	ความถี่
การผลิตสื่อการสอนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์และความต้องการของครูผู้สอน	22
ขาดบุคลากร และยานพาหนะในการบริการสื่อการสอน	16
ไม่มีบุคลากรที่จะให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน	11
การผลิตสื่อทำได้ในวงจำกัด เพราะต้องติดขัดเรื่องการจัดซื้อที่ต้องหาคู่สัญญายาก	3

จากตาราง 26 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 คน ให้ความคิดเห็นว่า การผลิตสื่อการสอนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์และความต้องการของ จำนวน 22 คน ขาดบุคลากร และยานพาหนะในการบริการสื่อการสอน จำนวน 16 คน ไม่มีบุคลากรที่จะให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน จำนวน 11 คน และการผลิตสื่อทำได้ในวงจำกัด เพราะต้องติดขัดเรื่องการจัดซื้อที่ต้องหาคู่สัญญายาก จำนวน 3 คน

ตาราง 27 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารโรงเรียน ด้านงบประมาณ

ปัญหาด้านงบประมาณ	ความถี่
ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ตามแผนงานที่กำหนดไว้	42
การจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกับความต้องการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	14
ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ได้ประเมินผลการใช้งบประมาณในแต่ละปีการศึกษา	6
คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรเป็นผู้กำหนดเงินงบประมาณ	1

จากตาราง 27 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 คน ให้ความคิดเห็นว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ตามแผนงานที่กำหนดไว้ จำนวน 42 คน การจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกับความต้องการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำนวน 14 คน ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ได้ประเมินผลการใช้งบประมาณในแต่ละปีการศึกษา จำนวน 6 คน และคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรเป็นผู้กำหนดเงินงบประมาณ จำนวน 1 คน

ตาราง 28 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผน

ปัญหาด้านการวางแผน	ความถี่
คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่วางไว้	12
ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการวางแผน	7
ขาดการติดตามการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้	3
ไม่ได้รับความร่วมมือในการวางแผนจากผู้บริหารภายในกลุ่มโรงเรียน	2
ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีความรู้ด้านการวางแผน	1

จากตาราง 28 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 44 คน ให้ความคิดเห็นว่า คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ จำนวน 12 คน ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการวางแผน จำนวน 7 คน ขาดการติดตามการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ จำนวน 3 คน ไม่ได้รับความร่วมมือในการวางแผนจากผู้บริหารภายในกลุ่มโรงเรียน จำนวน 2 คน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีความรู้ด้านการวางแผน จำนวน 1 คน

ตาราง 29 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านบุคลากร

ปัญหาด้านบุคลากร	ความถี่
ขาดบุคลากรมาปฏิบัติงานในศูนย์วิชาการโดยเฉพาะต้องอาศัยซึ่งมีภาระหน้าที่ทำการสอนที่มากอยู่แล้ว	7
ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือให้ครูมาปฏิบัติงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม	3
ขาดการให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูที่มาเป็นคณะทำงานในศูนย์วิชาการกลุ่ม	2
ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีเวลาปฏิบัติงานในศูนย์วิชาการกลุ่มน้อย เพราะต้องทำการสอนด้วย	2
ขาดครูที่ทำหน้าที่มาอยู่เวรยามรักษาทรัพย์สินของทางราชการในศูนย์วิชาการกลุ่ม เพราะมีแต่ครูผู้หญิง	1

จากตาราง 29 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 44 คน ให้ความคิดเห็นว่า ขาดบุคลากรมาปฏิบัติงานในศูนย์วิชาการโดยเฉพาะต้องอาศัยซึ่งมีภาระหน้าที่ทำการสอนที่มากอยู่แล้ว จำนวน 7 คน ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือให้ครูมาปฏิบัติงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม จำนวน 3 คน ขาดการให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูที่มาเป็นคณะทำงานในศูนย์วิชาการกลุ่ม จำนวน 2 คน ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีเวลาปฏิบัติงานในศูนย์วิชาการกลุ่มน้อย เพราะต้องทำการสอนด้วย จำนวน 2 คน และขาดครูที่ทำหน้าที่มาอยู่เวรยามรักษาทรัพย์สินของทางราชการในศูนย์วิชาการกลุ่ม เพราะมีแต่ครูผู้หญิง จำนวน 1 คน

ตาราง 30 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่

ปัญหาด้านอาคารสถานที่	ความถี่
ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีห้องเป็นเอกเทศ	12
ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีพื้นที่ห้องทำงานน้อยไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน	4
การจัดห้องศูนย์วิชาการกลุ่มยังไม่สอดคล้องกับการให้บริการ	3
ศูนย์วิชาการกลุ่มอยู่ห่างไกลไม่สะดวกในการให้บริการสื่อการสอน	2

จากตาราง 30 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 44 คน ให้ความคิดเห็นว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีห้องเป็นเอกเทศ จำนวน 12 คน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีพื้นที่ห้องทำงานน้อยไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน จำนวน 4 คน การจัดห้องศูนย์วิชาการกลุ่มยังไม่สอดคล้องกับการให้บริการ จำนวน 3 คน และศูนย์วิชาการกลุ่มอยู่ห่างไกลไม่สะดวกในการให้บริการสื่อการสอน จำนวน 2 คน

ตาราง 31 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน

ปัญหาด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน	ความถี่
ขาดบุคลากร และยานพาหนะในการบริการสื่อการสอน	11
การผลิตสื่อการสอนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์และความต้องการของครูผู้สอน	7
ไม่มีคู่มือที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์	2
ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีเวลามาผลิตสื่อการสอน	2
การผลิตสื่อการสอนไม่มีความมั่นคง แข็งแรง และมีประสิทธิภาพ	1

จากตาราง 31 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 44 คน ให้ความคิดเห็นว่า ขาดบุคลากร และยานพาหนะในการบริการสื่อการสอน จำนวน 11 คน การผลิตสื่อการสอนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์และความต้องการของครูผู้สอน จำนวน 7 คน ไม่มีคู่มือที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์ จำนวน 2 คน ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีเวลามาผลิตสื่อการสอน จำนวน 2 คน และการผลิตสื่อการสอนไม่มีความมั่นคง แข็งแรง และมีประสิทธิภาพ จำนวน 1 คน

ตาราง 32 ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านงบประมาณ

ปัญหาด้านงบประมาณ	ความถี่
ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุสื่อ และอุปกรณ์ประจำสำนักงาน	16
ไม่มีการติดตามการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ	6
ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการวัด ประเมินผลการใช้งบประมาณ	3
ศูนย์วิชาการกลุ่มจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ไม่ได้ตามที่ สปช. กำหนดไว้	2

จากตาราง 32 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 44 คน ให้ความคิดเห็นว่า ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุสื่อ และอุปกรณ์ประจำสำนักงาน จำนวน 16 คน ไม่มีการติดตามการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ จำนวน 6 คน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการวัดประเมินผลการใช้งบประมาณ จำนวน 3 คน และศูนย์วิชาการกลุ่มจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ไม่ได้ตามที่ สปช. กำหนดไว้ จำนวน 2 คน

ตาราง 33 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวางแผน

ข้อเสนอแนะด้านการวางแผน	ความถี่
ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรมีแผนงานที่ชัดเจน ง่าย และสะดวกต่อการปฏิบัติ	17
ศูนย์วิชาการกลุ่มควรมีข้อมูลเพื่อจะได้นำมาใช้ในการวางแผน	9
ควรมีเจ้าหน้าที่จากศูนย์วิชาการจังหวัดออกไปแนะนำการวางแผนงานในระดับศูนย์วิชาการกลุ่ม	2

จากตาราง 33 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 คน ให้ข้อเสนอแนะว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรมีแผนงานที่ชัดเจน ง่าย และสะดวกต่อการปฏิบัติ จำนวน 17 คน ศูนย์วิชการกลุ่มควรมีข้อมูลเพื่อจะได้นำมาใช้ในการวางแผน จำนวน 9 คน และควรมีเจ้าหน้าที่จากศูนย์วิชาการจังหวัดออกไปแนะนำการวางแผนงานในระดับศูนย์วิชาการกลุ่ม จำนวน 2 คน

ตาราง 34 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ด้านบุคลากร

ข้อเสนอแนะด้านบุคลากร	ความถี่
ศูนย์วิชาการกลุ่มควรมีบุคลากรที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบในหน้าที่อย่างเพียงพอ	13
ไม่ควรให้ครูจากโรงเรียนมาทำงานในศูนย์วิชาการกลุ่ม ควรจัดบุคลากรไว้ปฏิบัติหน้าที่โดยเฉพาะ	4
ควรสร้างขวัญ และกำลังใจให้กับครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโดยเฉพาะเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบ	3

จากตาราง 34 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 คน ให้ข้อเสนอแนะว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มควรมีบุคลากรที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบในหน้าที่อย่างเพียงพอ จำนวน 13 คน ไม่ควรให้ครูจากโรงเรียนมาทำงานในศูนย์วิชาการกลุ่ม ควรจัดบุคลากรไว้ปฏิบัติหน้าที่โดยเฉพาะ จำนวน 4 คน และควรสร้างขวัญ และกำลังใจให้กับครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโดยเฉพาะ เกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบ จำนวน 3 คน

ตาราง 35 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่

ข้อเสนอแนะด้านอาคารสถานที่	ความถี่
ควรจัดสร้างอาคารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไว้เป็นเอกเทศ	11
จัดสรรงบประมาณเพื่อซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารสถานที่ ที่เป็นศูนย์วิชาการกลุ่ม	3
ควรจัดบรรยากาศในศูนย์วิชาการกลุ่มให้เหมาะสมและสะดวกในการให้บริการกับครูภายในกลุ่ม	2
จัดให้มีครุภัณฑ์และอุปกรณ์สำหรับเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	2

จากตาราง 35 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 คน ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดสร้างอาคารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไว้เป็นเอกเทศ จำนวน 11 คน จัดสรรงบประมาณเพื่อซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารสถานที่ ที่เป็นศูนย์วิชาการกลุ่ม จำนวน 3 คน จัดบรรยากาศในศูนย์วิชาการกลุ่มให้เหมาะสมและสะดวกในการให้บริการกับครูภายในกลุ่ม และจัดให้มีครุภัณฑ์และอุปกรณ์สำหรับเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ จำนวน 2 คน

ตาราง 36 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน

ข้อเสนอแนะด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน	ความถี่
ควรผลิตสื่อการสอนให้ตรงกับความต้องการของครูภายในกลุ่มโรงเรียน	12
ศูนย์วิชาการกลุ่มควรมีแผนงานบริการสื่อการสอนที่เป็นระบบแน่นอน	8
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรจัดหายานพาหนะ ค่าตอบแทนไว้บริการสื่อการสอนกับครูภายในกลุ่มโรงเรียน	6
ควรจัดซ่อมสื่อการสอนที่ชำรุดโดยเร็วเพื่อจะได้บริการครูที่ต้องการยืม	2

จากตาราง 36 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 คน ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรผลิตสื่อการสอนให้ตรงกับความต้องการของครูภายในกลุ่มโรงเรียน จำนวน 12 คน ศูนย์วิชาการกลุ่มควรมีแผนงานบริการสื่อการสอนที่เป็นระบบแน่นอน จำนวน 8 คน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรจัดหายานพาหนะ ค่าตอบแทนไว้บริการสื่อการสอนกับครูภายในกลุ่มโรงเรียน จำนวน 6 คน และควรจัดซ่อมสื่อการสอนที่ชำรุดโดยเร็วเพื่อจะได้บริการครูที่ต้องการยืม จำนวน 2 คน

ตาราง 37 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ด้านงบประมาณ

ข้อเสนอแนะด้านงบประมาณ	ความถี่
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างเพียงพอ	28
ควรมีการประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณเป็นประจำทุกปี	12
การจัดสรรงบประมาณควรคำนึงถึงความต้องการสภาพปัญหาของโรงเรียนภายในกลุ่ม	6

จากตาราง 37 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 คน ให้ข้อเสนอแนะว่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างเพียงพอ จำนวน 28 คน ควรมีการประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณเป็นประจำทุกปี จำนวน 12 คน และการจัดสรรงบประมาณควรคำนึงถึงความต้องการสภาพปัญหาของโรงเรียนภายในกลุ่ม จำนวน 6 คน

ตาราง 38 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านการวางแผน

ข้อเสนอแนะด้านการวางแผน	ความถี่
ควรมีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	14
ควรนำข้อมูล สภาพปัจจุบัน ปัญหาของโรงเรียนภายในกลุ่มมาวิเคราะห์ และนำไปใช้ในการวางแผน	6
ควรดำเนินการตามแผนงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่มกำหนดไว้ทุกโครงการ	4
ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อการวางแผนของศูนย์วิชาการกลุ่ม	3

จากตาราง 38 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 44 คน ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำนวน 14 คน ควรนำข้อมูล สภาพปัจจุบัน ปัญหาของโรงเรียนภายในกลุ่มมาวิเคราะห์ และนำไปใช้ในการวางแผน จำนวน 6 คน ควรดำเนินการตามแผนงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่มกำหนดไว้ทุกโครงการ จำนวน 4 คน และผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อการวางแผนของศูนย์วิชาการกลุ่ม จำนวน 3 คน

ตาราง 39 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของครูวิชาการประจำ ด้านบุคลากร

ข้อเสนอแนะด้านบุคลากร	ความถี่
ควรจัดบุคลากรมาปฏิบัติหน้าที่ประจำศูนย์วิชาการกลุ่มไว้โดยเฉพาะ แยกจากครูสายผู้สอน	12
ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ครูมาปฏิบัติหน้าที่ ณ ศูนย์วิชาการกลุ่ม	7
ควรสร้างขวัญ และกำลังใจให้กับคณะทำงานในศูนย์วิชาการกลุ่มโดยเฉพาะการพิจารณาความดีความชอบ	6

จากตาราง 39 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 44 คน ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดบุคลากรมาปฏิบัติหน้าที่ประจำศูนย์วิชาการกลุ่มไว้โดยเฉพาะแยกจากครูสายผู้สอน จำนวน 12 คน ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ครูมาปฏิบัติหน้าที่ ณ ศูนย์วิชาการกลุ่ม จำนวน 7 คน และควรสร้างขวัญ และกำลังใจให้กับคณะทำงานในศูนย์วิชาการกลุ่มโดยเฉพาะการพิจารณาความดีความชอบ จำนวน 6 คน

ตาราง 40 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของครูวิชาการประจำ ด้านอาคารสถานที่

ข้อเสนอแนะด้านอาคารสถานที่	ความถี่
ควรมีอาคารเป็นเอกเทศเป็นศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	17
การจัดห้องศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรคำนึงถึงบรรยากาศ และความเหมาะสมเกี่ยวกับการให้การบริการสื่อการสอน	9
ควรมีห้องแสดงสื่อการเรียนการสอนสำหรับจัดแสดงให้ครูภายในกลุ่มเข้าชม	2

จากตาราง 40 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 44 คน ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีอาคารเป็นเอกเทศเป็นศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำนวน 17 คน การจัดห้องศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรคำนึงถึงบรรยากาศและความเหมาะสมเกี่ยวกับการให้การบริการสื่อการสอน จำนวน 9 คน และควรมีห้องแสดงสื่อการเรียนการสอนสำหรับจัดแสดงให้ครูภายในกลุ่มเข้าชม จำนวน 2 คน

ตาราง 41 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของครูวิชาการประจำด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน

ข้อเสนอแนะด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน	ความถี่
ควรจัดให้มีบุคลากร พาหนะ ค่าตอบแทนไว้บริการสื่อการสอน	9
ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนภายในกลุ่มรับทราบเกี่ยวกับสื่อการสอนที่ศูนย์วิชาการกลุ่มมีไว้ให้บริการอย่างมีระบบ	5
โรงเรียนภายในกลุ่มแต่ละโรงควรได้รับการบริการสื่อการสอนอย่างรวดเร็ว	4
ควรผลิตสื่อการสอนให้ครบตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	2

จากตาราง 41 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 44 คน ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดให้มีบุคลากร พาหนะ ค่าตอบแทนไว้บริการสื่อการสอน จำนวน 9 คน ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนภายในกลุ่มรับทราบเกี่ยวกับสื่อการสอนที่ศูนย์วิชาการกลุ่มมีไว้ให้บริการอย่างมีระบบ จำนวน 5 คน โรงเรียนภายในกลุ่มแต่ละโรงควรได้รับการบริการสื่อการสอนอย่างรวดเร็ว จำนวน 4 คน และควรผลิตสื่อการสอนให้ครบตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร จำนวน 2 คน

ตาราง 42 ข้อเสนอแนะการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของครูวิชาการประจำ ด้านงบประมาณ

ข้อเสนอแนะด้านงบประมาณ	ความถี่
ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ประจำสำนักงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างเพียงพอ	15
การจัดสรรงบประมาณ ควรคำนึงถึงสภาพความต้องการของโรงเรียนภายในกลุ่ม	7
ควรมีการติดตามการประเมินผล การใช้งบประมาณของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	6
ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ การรับบริจาคงบประมาณภายในท้องถิ่น	2

จากตาราง 42 แสดงว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 44 คน ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ประจำสำนักงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างเพียงพอ จำนวน 15 คน การจัดสรรงบประมาณ ควรคำนึงถึงสภาพความต้องการของโรงเรียนภายในกลุ่ม จำนวน 7 คน ควรมีการติดตามการประเมินผล การใช้งบประมาณของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง จำนวน 6 คน และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ การรับบริจาคงบประมาณภายในท้องถิ่น จำนวน 2 คน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

สาระสำคัญในบทนี้เป็นการสรุปผลการศึกษาค้นคว้า เรื่องปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นเรียงลำดับดังนี้ คือ ความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผลการศึกษา ข้อเสนอแนะทั่วไป และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน และด้านงบประมาณ เพื่อจัดลำดับปัญหา เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และรวบรวมปัญหาข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นการสุ่มประชากรในปีการศึกษา 2535 ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มจากตารางสัดส่วนของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 209 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 162 คน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำนวน 47 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน และด้านงบประมาณ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ทำการวิจัย สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทำหนังสือแจ้งสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ทุกอำเภอภายในจังหวัด ในการส่งแบบสอบถามผู้วิจัย ได้ส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนด้วยตนเอง ปรากฏว่า จัดส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 209 ฉบับ เป็นผู้บริหารโรงเรียน 162 ฉบับ และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 47 ฉบับ ได้รับคืนจากผู้บริหารโรงเรียน 150 ฉบับ ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน 44 ฉบับ รวม 194 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.34

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. หาค่าความถี่ และค่าร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. หาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา โดยจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ และเปรียบเทียบตัวแปรต่าง ๆ ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ด้วยวิธีทดสอบค่าที (t-test) การคิดคำนวณข้อมูลโดยเครื่องคิดคำนวณระบบ SPSS+

3. รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยหาค่าความถี่ในแต่ละประเด็น

4. เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเพื่อหาค่าที (t-test)

<u>สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล</u>

จากการศึกษาปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งสองกลุ่มต่างมีทัศนะตรงกันว่า ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านสรุปผลได้ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผน ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากในเรื่องคณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดทำแผนนอกนั้น มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยในเรื่อง หัวหน้าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดเทคนิคการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงาน และคณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการวางแผน นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากในเรื่องครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มมีชั่วโมงทำการสอน จึงปฏิบัติงานไม่เต็มที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยในเรื่องครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความ

คิดเห็นขัดแย้งกับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากในเรื่องครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มมีชั่วโมงสอน จึงปฏิบัติงานไม่เต็มที่ และมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยในเรื่องครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความคิดเห็นขัดแย้งกับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยในเรื่องที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอยู่ในที่ห่างไกลจากศูนย์กลางของกลุ่มโรงเรียน นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยในเรื่องที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอยู่ในที่ห่างไกลจากศูนย์กลางของกลุ่มโรงเรียน นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ในเรื่องศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดยานพาหนะบริการสื่อการสอนตามโรงเรียนภายในกลุ่ม นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากในเรื่องศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดยานพาหนะบริการสื่อการสอนตามโรงเรียนภายในกลุ่ม และมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยในเรื่อง ผู้บริหารโรงเรียนไม่ส่งเสริมให้ครูมาใช้บริการสื่อการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ด้านงบประมาณ ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ในเรื่องศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณในการซ่อมแซม และบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือด้านการเงินจากท้องถิ่น และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการค้นคว้าวิจัยการ

ทดลองใช้สื่อการสอน นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะว่า การบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากในเรื่องศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือด้านการเงินจากท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นผู้กำหนดงบประมาณ และวิธีขอเงินงบประมาณของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนทุกยอดทำให้ไม่สามารถปรับลดได้ และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการค้นคว้าวิจัยการทดลองใช้สื่อการสอน นอกนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

3. การจัดลำดับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงบประมาณ ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการวางแผน สำหรับครูวิชากรประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน และด้านการวางแผน

เป็นที่น่าสังเกตว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ต่างมีทัศนะที่ตรงกันว่าด้านที่มีปัญหาอยู่ในอันดับ 1 ในระดับปานกลาง คือ ด้านงบประมาณ และด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดในระดับปานกลาง คือ ด้านการวางแผน

4. การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่ามีปัญหาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการวางแผน และด้านผลิตและบริการสื่อการสอน นอกนั้นมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

5. เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อในแต่ละด้านสรุปผลได้ดังนี้

5.1 ด้านการวางแผน ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนกำหนดรายละเอียดการ

ปฏิบัติงานในแผนงานไม่ชัดเจน คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ได้วางแผนตามขั้นตอนของการวางแผน คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมา นอกนั้นมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

5.2 ด้านบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีชั่วโมงทำการสอนจึงปฏิบัติงานไม่เต็มที่ นอกนั้นมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

5.3 ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาไม่แตกต่างกันทุกข้อ

5.4 ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องสื่อการสอนไม่ได้ทดลองใช้ก่อนให้บริการในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีสื่อการสอนไม่ตรงกับความต้องการของครูภายในกลุ่ม ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดยานพาหนะบริการสื่อการสอนตามโรงเรียนภายในกลุ่ม ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดแนวปฏิบัติ และระบบการให้บริการสื่อการเรียนการสอนที่ชัดเจน ผู้บริหารโรงเรียนไม่ส่งเสริมให้ครูมาใช้บริการสื่อการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน นอกนั้นมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

5.5 ด้านงบประมาณ ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาไม่แตกต่างกันทุกข้อ

6. ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

6.1 ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ดังต่อไปนี้

6.1.1 ด้านการวางแผน มีความคิดเห็นว่า คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผน และการวางแผนไม่มีทิศทางและเป้าหมายที่แน่นอน

6.1.2 ด้านบุคลากร มีความคิดเห็นว่า ขาดบุคลากรมาปฏิบัติงานในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดความเข้าใจในระบบกลุ่มโรงเรียน

6.1.3 ด้านอาคารสถานที่ มีความคิดเห็นว่า ขาดห้องสำหรับเป็นศูนย์วิชาการกลุ่มโดยเฉพาะ และขาดงบประมาณที่จะซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารสถานที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

6.1.4 ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน มีความคิดเห็นว่า การผลิตสื่อการสอนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ และความต้องการของครูผู้สอน และขาดบุคลากรและยานพาหนะในการบริการสื่อการสอน

6.1.5 ด้านงบประมาณ มีความคิดเห็นว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ตามแผนงานที่กำหนดไว้ และการจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกับความต้องการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

6.2 ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ดังต่อไปนี้

6.2.1 ด้านการวางแผน มีความคิดเห็นว่า คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ และศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการวางแผน

6.2.2 ด้านบุคลากร มีความคิดเห็นว่า ขาดบุคลากรมาปฏิบัติงานในศูนย์วิชาการโดยเฉพาะต้องอาศัยครูซึ่งมีภาระหน้าที่ทำการสอนที่มากอยู่แล้ว และผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือให้ครูมาปฏิบัติงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

6.2.3 ด้านอาคารสถานที่ มีความคิดเห็นว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีห้องเป็นเอกเทศ และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีพื้นที่ห้องทำงานน้อยไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน

6.2.4 ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน มีความคิดเห็นว่า ขาดบุคลากรและพาหนะในการบริการสื่อการสอน และการผลิตสื่อการสอนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์และความต้องการของครูผู้สอน

6.2.5 ด้านงบประมาณ มีความคิดเห็นว่า ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ และอุปกรณ์ประจำสำนักงาน และไม่มีการติดตามการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ

6.3 ผู้บริหารโรงเรียน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ดังต่อไปนี้

6.3.1 ด้านการวางแผน มีข้อเสนอแนะว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรมีแผนงานที่ชัดเจน ง่าย และสะดวกต่อการปฏิบัติ และศูนย์วิชาการกลุ่มควรมีข้อมูลเพื่อจะได้นำมาใช้ในการวางแผน

6.3.2 ด้านบุคลากร มีข้อเสนอแนะว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรมีบุคลากรที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบในหน้าที่อย่างเพียงพอ และไม่ควรให้ครูจากโรงเรียนมาทำงานในศูนย์วิชาการกลุ่ม ควรจัดบุคลากรไว้ปฏิบัติหน้าที่โดยเฉพาะ

6.3.3 ด้านอาคารสถานที่ มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดสร้างอาคารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไว้เป็นเอกเทศ และจัดสรรงบประมาณเพื่อซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารสถานที่ที่เป็นศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

6.3.4 ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน มีข้อเสนอแนะว่า คือควรผลิตสื่อการสอนให้ตรงกับความต้องการของครูภายในกลุ่มโรงเรียน และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีแผนงานบริการสื่อการสอนที่เป็นระบบแน่นอน

6.3.5 ด้านงบประมาณ มีข้อเสนอแนะว่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างเพียงพอ และควรมีการประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นประจำทุกปี

6.4 ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ดังต่อไปนี้

6.4.1 ด้านการวางแผน มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และควรนำข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาของโรงเรียนภายในกลุ่มมาวิเคราะห์และนำไปใช้ในการวางแผน

6.4.2 ด้านบุคลากร มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดบุคลากรมาปฏิบัติหน้าที่ประจำศูนย์วิชาการกลุ่มไว้โดยเฉพาะแยกจากครูสายผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียนควรให้ครูมาปฏิบัติหน้าที่ ณ ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

6.4.3 ด้านอาคารสถานที่ มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีอาคารเป็นเอกเทศ เป็นศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และการจัดห้องศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรคำนึงถึง บรรยากาศ และความเหมาะสมเกี่ยวกับการให้การบริการสื่อการสอน

6.4.4 ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน มีข้อเสนอแนะว่า คือควรจัดให้มีบุคลากร พาหนะ ค่าตอบแทนไว้บริการสื่อการสอน และควรมีการประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนภายในกลุ่มรับทราบเกี่ยวกับสื่อการสอนที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไว้ให้บริการอย่างมีระบบ

6.4.5 ด้านงบประมาณ มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ประจำสำนักงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างเพียงพอ และการจัดสรรงบประมาณ ควรคำนึงถึงสภาพความต้องการของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน

<u>อภิปรายผลการศึกษา</u>

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประเด็นที่ควรอภิปรายได้ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อนำมาจัดระดับปัญหาจากมากไปน้อยปรากฏดังนี้ ด้านงบประมาณ ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการวางแผน แสดงให้เห็นว่าการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังมีปัญหาอยู่จริง แต่ปัญหาเหล่านั้นลดหลั่นกันไป ผลของการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กำพล กระมล (2531 : 96) ซึ่งได้ศึกษาสถานภาพ และปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ด้านงบประมาณ รองลงมาคือ ด้านอาคารสถานที่ และด้านผลิตและบริการสื่อการสอน ตามลำดับ ด้านงบประมาณ มีปัญหามากที่สุดคือ ไม่มีงบเบิกจ่ายเป็นค่ายานพาหนะในการนำสื่อการสอนไปบริการตามโรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่ม รองลงมาคือ ขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่งานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และไม่มีงบประมาณในการ

บำรุงรักษา ซ่อมแซมสื่อ เครื่องมือ เมื่อเกิดชำรุด ด้านอาคารสถานที่ มีปัญหามากที่สุดคือ ขาดยานพาหนะที่อำนวยความสะดวกในการบริการสื่อการสอน รองลงมาคือ ขาดครุภัณฑ์ และห้องทำงานเฉพาะด้าน ด้านการผลิตสื่อการสอน มีปัญหามากที่สุดคือ ขาดวัสดุที่จะนำมาใช้ในการผลิต รองลงมาคือ ขาดความรู้ขาดประสบการณ์ในการผลิต และขาดผู้แนะนำช่วยเหลือในการผลิต ซึ่งผลการวิจัยทั้ง 2 ครั้งนี้มีความสอดคล้องกัน

และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประเสริฐ บุญเลิศ (2531 : 141) ซึ่งได้ทำการวิจัย เรื่องการศึกษาปัญหา และความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงานกลุ่ม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มตามทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงานกลุ่มโรงเรียน ด้านผลิตสื่อการสอนมีปัญหาในระดับปานกลาง ด้านบริการสื่อการสอน มีปัญหาในระดับปานกลาง และด้านการวางแผนมีปัญหาในระดับปานกลาง

ประเด็นที่น่าพิจารณาได้แก่ เพราะเหตุใดปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้ง 5 ด้านนั้น จึงมีระดับของปัญหาแตกต่างกันตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยจะแยกพิจารณาในแต่ละประเด็นดังนี้

1.1 ด้านการวางแผน มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อจัดระดับปัญหาปรากฏเป็นระดับที่ 5 ซึ่งถือว่าเป็นข้อค้นพบที่น่าพิจารณาด้วยความเป็นจริง การวางแผนเป็นงานขั้นต้นของกระบวนการบริหาร และเป็นพื้นฐานของการบริหารที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยผู้บริหารจะต้องทำการกำหนดเป้าหมาย และหาลู่ทางดำเนินงานเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามที่ต้องการ (กิติมา ปรีดีดิลก. 2524 : 169) ผู้บริหารโรงเรียนมักจะทำการวางแผน คือ การกำหนดเค้าโครงการทำงานเป็นการล่วงหน้าโดยมีจุดหมายในการทำงาน มีวิธีการทำงาน การกำหนดทรัพยากรที่ใช้ มีการระบุแนวทางที่จะเริ่มต้น สิ้นสุด ซึ่งจะทำให้คาดคะเนผลลัพธ์ที่จะเกิดได้ ด้วยเหตุดังกล่าวการมองปัญหาการบริหารงานด้านการวางแผนจึงปรากฏอยู่ในระดับห้า

1.2 ด้านอาคารสถานที่ มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อจัดระดับปัญหาปรากฏเป็นระดับที่ 4 ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในศูนย์กลางของโรงเรียนภายในกลุ่มการไปมาจึงสะดวก ทั้งนี้เพื่อให้ครูผู้สอนภายในกลุ่มโรงเรียนเดินทางมายืมสื่อ

การเรียนการสอนได้ง่ายขึ้น และเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนก็จะสามารถออกบริการสื่อการเรียนการสอนได้อย่างรวดเร็วอีกด้วย จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่จะขาดแคลนอาคารที่เป็นที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนโดยเฉพาะ โดยต้องอาศัยอาคารเรียนของโรงเรียนที่เป็นที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มที่ต้องใช้เป็นอาคารจัดการเรียนการสอนนักเรียนอยู่แล้ว จึงทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526 : 63) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า การจัดอาคารเฉพาะจะอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ให้ และผู้ใช้บริการมาก เพราะจัดได้เต็มที่เต็มรูปแบบขององค์การ การตัดสินใจให้มีอาคารเฉพาะของศูนย์บริการสื่อการสอนควรพิจารณาโครงสร้างและรายละเอียดให้รอบคอบโดยเฉพาะที่ตั้งของอาคาร ต้องอยู่บริเวณที่ติดต่อได้ง่าย และเป็นศูนย์กลางของอาคารเรียน

นอกจากนี้ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนยังขาดครุภัณฑ์ เช่น ตู้เก็บหรือชั้นวางสื่อการสอนเพื่อง่ายต่อการหยิบใช้ ขาดยานพาหนะที่อำนวยความสะดวกในการนำสื่อไปบริการตามโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนต้องรับผิดชอบต่อโรงเรียนหลายโรงเรียน เจ้าหน้าที่ศูนย์ต้องนำสื่อไปบริการถึงโรงเรียนภายในกลุ่ม และบางครั้งครูมายืมสื่อการสอนที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนซึ่งไม่สะดวก แต่ถ้ามียานพาหนะ เช่น รถยนต์ในการรับส่งก็จะอำนวยความสะดวกได้มากขึ้นกว่านี้ ส่วนที่ขาดครุภัณฑ์นั้น อาจเกิดจากงบประมาณที่ได้รับจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีน้อย ไม่เพียงพอในการจัดซื้อ เพราะต้องนำงบประมาณที่ได้รับไปใช้ทางด้านอื่นด้วย และอาจเกิดจากเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดความรู้ ความสามารถในการจัดทำตู้เก็บหรือชั้นวางสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง จากสาเหตุดังกล่าวทำให้ปัญหางานด้านอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนปรากฏอยู่ในระดับสี่

1.3 ด้านบุคลากร มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อจัดระดับปัญหาปรากฏเป็นระดับที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้พิจารณางานด้านบุคลากรเป็นการจัดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับลักษณะและคุณภาพของงาน โดยให้มีปริมาณที่เพียงพอที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามแนวทางการปฏิบัติงานที่วางไว้ ดังที่กิติมา ปรีดีดิลก (2529 : 119) ได้กล่าวไว้ว่า ถ้าขาดการสรรหาบุคคลที่มีความรู้

ความสามารถมาปฏิบัติงาน บุคคลที่ทำงานไม่มีขวัญ กำลังใจในการทำงาน ผลของงานจะสำเร็จด้วยดีนั้นยากยิ่ง จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า บุคลากรที่ต้องปฏิบัติงานในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ยังมีไม่เพียงพอ เนื่องจากภารกิจของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีมาก ทั้งงานเลขานุการ งานผลิตและการบริการสื่อการสอน งานห้องสมุดและงานพัฒนาต่าง ๆ แต่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนต้องทำการสอนด้วย จึงปฏิบัติงานได้ไม่เต็มที่ และครูวิชาการกลุ่มประสบการณ์ที่มาช่วยปฏิบัติงานในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนก็มาได้เป็นครั้งคราว เพราะส่วนใหญ่ต้องทำหน้าที่สอนประจำชั้น โดยทำงานสัปดาห์ละ 25 - 30 ชั่วโมงเป็นอย่างน้อย เมื่อถ้าต้องทำงานเร่งด่วน เพื่อให้ทันตามกำหนดเวลาที่หน่วยงานเหนือกำหนดมา ทำให้ต้องละทิ้งหน้าที่ทางการสอน จะต้องสอนเพิ่มเติมให้ทันตามกำหนดการสอนจึงทำให้ข้าราชการครูส่วนใหญ่ไม่อยากรับผิดชอบงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งเป็นไปในทางเดียวกันกับงานวิจัยของ สุวิทย์ มูลคำ (2527 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า กลุ่มโรงเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติมากที่สุดคือ การที่บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานน้อย และรองลงมาคือ งบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขาดการประสานงานที่ดีพอ และมีกิจกรรมในการประสานงานน้อยเกินไป แต่ถ้าได้เพิ่มบุคลากรประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนให้มากกว่านี้โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำอยู่ที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จะทำให้การผลิตการบริการสื่อการสอน และการปฏิบัติงานอื่น ๆ ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ปัญหาด้านบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนปรากฏอยู่ในอันดับสาม

1.4 ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อจัดระดับปัญหาปรากฏอยู่ในระดับที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับงานผลิตและการบริการสื่อการสอนอยู่ในระดับที่มากกว่างานบุคลากรเมื่อเปรียบเทียบกับงานบุคลากร ทั้งนี้ก็เพราะว่างานผลิตและบริการสื่อการสอนเป็นภารกิจที่สำคัญของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ชม ภูมิภาค (2529 : 97) ได้กล่าวไว้ว่า หน้าที่และภารกิจที่สำคัญของศูนย์วิชาการ คือ การผลิตสื่อการสอนให้ตรงกับความต้องการของครูหรือช่วยแนะนำครูผู้สอนอย่างเร่งด่วน คือ การสอนเป็นกลุ่มใหญ่ และสอนเป็นทีม การเรียนด้วยตนเอง การใช้สื่อและระบบการสอน ทั้งนี้จากการสังเกต และจากประสบการณ์การปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดยานพาหนะในการให้

บริการสื่อการสอนกับโรงเรียนภายในกลุ่ม นอกจากนี้ที่เป็นปัญหาคือ มีสื่อการสอนไม่เพียงพอสำหรับบริการ ขาดครูที่ทำหน้าที่บริการสื่อการสอนประจำโรงเรียนและทำหน้าที่ประสานงานด้านสื่อการสอนกับเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าสื่อการสอนที่มีในศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นสื่อที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติส่งมาให้ เพื่อเป็นแบบอย่างให้ทางศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนได้จัดหา และผลิตเพิ่มเติม และที่เป็นอยู่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนก็มิได้ดำเนินการผลิตสื่อการสอนอย่างจริงจัง เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอ วัสดุอุปกรณ์มีจำกัด งบประมาณในการจัดซื้อมีน้อย จึงไปเน้นงานด้านอื่นเป็นส่วนใหญ่ เช่น งานธุรการกลุ่มโรงเรียน งานวัดผลประเมินผลนักเรียน งานข้อมูลและสถิติ ดังนั้นศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนจึงมีสื่อที่จำเป็นที่ต้องการใช้ไม่เพียงพอ และมีก็ไม่ตรงกับความต้องการของครูภายในกลุ่มโรงเรียน ส่วนครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ขาดความรู้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอนนั้น อาจเป็นเพราะครูที่จบทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาหรือที่มีความรู้ในด้านผลิตสื่อจริง ๆ มีน้อยในแต่ละโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงควรร่วมมือกันเพื่อจัดอบรมครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขึ้นมาอย่างจริงจัง ผลในการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ กำพล กระมล (2531 : 103 - 104) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสถานภาพและปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปัญหาด้านการผลิตสื่อการสอน ที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ในการผลิต รองลงมาคือขาดความรู้และประสบการณ์ในการผลิต ซึ่งอาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการไม่ได้จบทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาหรือมีความรู้ทางด้านสื่อการสอนอย่างแท้จริง ปัญหาด้านการบริการสื่อการสอนพบว่า เป็นปัญหามากที่สุดคือ ขาดวัสดุที่จะนำมาใช้ในการผลิต ขาดความรู้และประสบการณ์ในการผลิต และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประเสริฐ บุญเลิศ (2531 : 150) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหา และความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงานกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัญหาด้านการบริการสื่อการสอนศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดแคลนยานพาหนะในการออกไปให้บริการตามโรงเรียน คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีค่าใช้สอยในการนำสื่อการสอนออกไปบริการตามโรงเรียน และครูที่มายืมสื่อจากศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนด้วยตนเองเกิดปัญหา

ด้านเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ปัญหาด้านการผลิตและการบริการสื่อการสอนของผู้บริหารโรงเรียนปรากฏอยู่ในอันดับสอง

1.5 ด้านงบประมาณ มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อจัดระดับปัญหาปรากฏอยู่ในระดับ 1 ซึ่งถือว่าเป็นข้อค้นพบที่น่าพิจารณาด้านความเป็นจริง งานด้านงบประมาณเป็นงานที่เกี่ยวกับ การรับ - จ่าย ซึ่งถือว่า อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของผู้บริหารโรงเรียน (กิติมา ปรีดีดิลก. 2522 : 61) ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จากการศึกษาพบว่าที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณในการซ่อมแซม และบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการจัดสรรงบประมาณเพื่อการค้นคว้าวิจัยการทดลองใช้สื่อการสอน ไม่มีงบเบิกจ่ายเป็นค่ายานพาหนะในการนำสื่อการสอนไปบริการตามโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มโรงเรียน ขาดงบประมาณสำหรับการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอน และขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่งานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจัดสรรงบประมาณมาน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการและเป็นงบที่ใช้ในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ที่จำเป็นเพื่อใช้ในการผลิตสื่อการสอนเท่านั้น อีกทั้งไม่ได้จัดสรรงบประมาณมาเพื่อการค้นคว้าวิจัยการทดลองใช้สื่อการสอน ค่าน้ำมันรถหรือค่าขนส่งสื่อการสอนไปตามโรงเรียนภายในกลุ่ม จึงทำให้การทำงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่คล่องตัวเท่าที่ควร และครูผู้สอนก็ไม่มาใช้สื่อมากนัก นอกจากครูผู้สอนที่ทำการสอนในโรงเรียนที่เป็นที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และถ้ามีงบประมาณโดยเฉพาะเพื่อการบริการจัดส่งสื่อการสอนไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มโรงเรียน ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนคงมีความกระตือรือร้นในการให้และรับบริการมากกว่านี้ ส่วนการขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่งานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนนั้น อาจเนื่องมาจากความไม่เข้าใจหรือขาดความรู้ในด้านนี้ของเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งไม่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้า จึงนำงบประมาณไปจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นอื่น ๆ หมด ทำให้ขาดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งที่จำเป็นอันเป็นปัจจัยสำคัญในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่งานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ ภาพล กระมล (2531 : 104) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสถานภาพ และปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า

ปัญหาด้านงบประมาณ ที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ไม่มีเงินเบิกจ่ายเป็นค่ายานพาหนะในการนำสื่อการสอนไปบริการตามโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม ขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่งานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า งบประมาณที่ได้จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาตินั้นมีจำนวนจำกัด และเป็นงบประมาณที่ใช้ในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เพื่อใช้ในการผลิตสื่อการสอนเท่านั้น ไม่ได้จัดสรรงบประมาณมาเพื่อเป็นค่าน้ำมันรถหรือค่าขนส่งสื่อการสอนไปตามโรงเรียนต่าง ๆ จึงทำให้การทำงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่คล่องตัวเท่าที่ควร ด้วยเหตุผลดังกล่าวการมองปัญหาการบริหารงานด้านงบประมาณของผู้บริหารโรงเรียนจึงปรากฏอยู่ในระดับแรก

2. ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อนำมาจัดระดับปัญหาจากมากไปน้อยปรากฏดังนี้ ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านผลิตและบริการสื่อการสอน และด้านการวางแผน ข้อสันนิษฐานที่น่าพิจารณามีดังนี้

2.1 ด้านการวางแผน มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อจัดระดับปัญหาปรากฏอยู่ในระดับ 5 ซึ่งปรากฏปัญหาอยู่ในระดับเดียวกันกับผู้บริหารโรงเรียน แสดงให้เห็นว่า ทั้งครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียน ได้ร่วมมือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานการวางแผนอย่างใกล้ชิดกัน และต่างก็เห็นความสำคัญของการบริหารงานการวางแผนในระดับเดียวกัน

2.2 ด้านผลิตและการบริการสื่อการสอน มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อจัดระดับปัญหาปรากฏปัญหาเป็นระดับ 4 ซึ่งในทางปฏิบัติงานแล้วครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนจะเป็นผู้ปฏิบัติจริง โดยร่วมมือกับคณะทำงานซึ่งได้แก่ ครูกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานย่อมมีปัญหา และร่วมกันแก้ไขปัญหานั้นได้

2.3 ด้านบุคลากร มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อจัดระดับปัญหาปรากฏปัญหาเป็นระดับที่ 3 ทั้งนี้ก็เพราะว่า ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนซึ่งทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่มั่นใจในสถานภาพของตนเอง เพราะระเบียบระบุไม่ชัดเจน ทำให้มองไม่เห็นความสำคัญของงานศูนย์ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรกำหนดอำนาจหน้าที่ และตำแหน่งของบุคลากรที่รับผิดชอบงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนให้ชัดเจน มีสายการบังคับบัญชาหรือมีเงินประจำตำแหน่ง จะทำให้

เจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการมีขวัญและกำลังใจที่จะทำงานให้กับส่วนรวมมากขึ้น อีกทั้งควรกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบให้กับเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างชัดเจน ด้วย โดยคำนึงถึงปริมาณ และคุณภาพของงาน เมื่อเปรียบเทียบกับงานผลิตและการบริการสื่อการสอนแล้วจึงน่าจะมีปัญหามากกว่า ทั้งนี้เพราะจากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า ครูไม่สนใจที่จะมาดำรงตำแหน่งครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีปัญหาในการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน โดยรวมมีปัญหาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีปัญหาแตกต่างกันในด้านการวางแผน และด้านผลิตและบริการสื่อการสอน นอกนั้นมีปัญหาไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีข้อพิจารณาดังนี้

3.1 ผู้บริหารโรงเรียน มีปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มซึ่งมีปัญหาแตกต่างกันและน้อยกว่าครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนทุกคนได้ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนมาแล้วจึงทำให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะประสบการณ์มากกว่า โดยเฉพาะมีการประชุมประจำเดือนในระหว่างผู้บริหารโรงเรียนในระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับอำเภอ จึงมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จึงย่อมทำให้มีปัญหาน้อยกว่าครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

3.2 ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้เพราะว่าครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ โดยตรงย่อมมีปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียน โดยเฉพาะงานที่เกี่ยวกับงานธุรการ งานห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน งานผลิตและการบริการสื่อการสอน อีกทั้งขาดคู่มือและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังมีภารกิจในการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นงานที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำอยู่แล้ว จึงทำให้การปฏิบัติเกิดความล่าช้า และมีปัญหามากกว่า

3.3 ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีความแตกต่างกันในเรื่องบทบาทหน้าที่การงาน ย่อมเป็นพื้นฐานในการมองปัญหาที่แตกต่างกัน ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นเพื่อเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการพิจารณา ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรกำหนดงบประมาณให้ชัดเจนในการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เช่น งบประมาณสำหรับการผลิตและบริการสื่อการเรียนการสอน งบประมาณสำหรับค่ายานพาหนะ งบประมาณสำหรับค่าเบี้ยเลี้ยงหรือค่าตอบแทน สำหรับเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนออกบริการสื่อการเรียนการสอน และสำหรับจัดสร้างอาคารศูนย์วิชาการให้เป็นเอกเทศ

2. ควรมีการกำหนดเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนให้เป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำที่ศูนย์วิชาการเป็นการเฉพาะแยกจากครูที่ต้องทำหน้าที่สอนประจำอยู่แล้ว โดยกำหนดบทบาท สถานภาพ หน้าที่ให้ชัดเจน

3. ผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่มควรมีบทบาทในการเชิญชวนครูในโรงเรียนให้ไปใช้บริการสื่อการสอนที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม โดยกำหนดมาตรการให้ครูต้องไปใช้สื่อการสอนที่จำเป็นของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

4. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาคณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มให้มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่เป้าหมาย มาตรการในการดำเนินงาน การควบคุม และระบบกลุ่มโรงเรียน

5. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการผลิตบริการสื่อการสอนให้โรงเรียนภายในกลุ่มได้ทราบอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง

6. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ มีบทบาทในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมากยิ่งขึ้น เพราะมีความใกล้ชิดกับศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมากกว่า โดยส่งเจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้ความสามารถในด้านศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนออกไปบริการให้คำแนะนำกับคณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการจังหวัด ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ในเขตการศึกษา เพื่อจะได้หาทางปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. ควรมีการวิจัยเรื่องที่มีลักษณะเดียวกันนี้กับประชากรกลุ่มอื่น ๆ เช่น ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ เป็นต้น เพื่อจะได้ทราบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างว่า มีปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนสอดคล้องกับความคิดเห็นของประธานกลุ่มครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนหรือไม่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กำพล กระมล. การศึกษาสถานภาพและปัญหาการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือปฏิบัติงานตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2534. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.

_____. โครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (คพศ.7). กรุงเทพฯ : ม.ป.ป.

_____. สรุปการประเมินผลโครงการการพัฒนารูปแบบการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา (ปัตตานี - ศีรสะเกษ). กองประเมินผลการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2530.

ชม ภูมิภาค. การบริหารโครงการเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. การบริหารสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2526.

ทวีศักดิ์ ไชยมาไย. "สภาพการปฏิบัติงาน ปัญหาความต้องการและความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานของหัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการสำนักงานกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครพนม," ใน รวมบทคัดย่อมหาวิทยาลัยขอนแก่น. หน้า 80. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2531.

นิพนธ์ ศุขปรีดี. โครงการบ้าน โรงเรียน มหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอน. ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเสน, 2524.

บุญยฤทธิ์ คงคาเพ็ชร. การผลิตสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, 2526.

บุญเหลือ ทองเอี่ยม และสวัสดิ์ ภาษิต. การบริหารและนิเทศงานโสตทัศนศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.

ประสิทธิ์ ตงยิ่งศิริ. การวิเคราะห์และประเมินโครงการ (Preject Analysis Appraisa). กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2527.

ประเสริฐ บุญเลิศ. การศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่มและครูวิชาการสำนักงานสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

เปรื่อง กุมุท. การวิจัยสื่อและนวัตกรรมการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

ยุวนุช บวรสุขประชา. ปัญหาการบริหารงานศูนย์โสตทัศนศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคกลางของไทย. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อัดสำเนา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

วนิดา จึงประสิทธิ์. โสตทัศนศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526.

วิบูลย์ สุทธาพันธ์. ปัญหาการบริหารของหน่วยงานเทคโนโลยีทางการศึกษาของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตกของไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

วีระ ตันตระกูล และคนอื่น ๆ. คู่มือการสอบศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ. กรุงเทพฯ : อุดมศึกษา, 2525.

สำเภา วรางกูร. คำบรรยายรายวิชา Administration of Audio - Visual Preogram. กรุงเทพฯ : แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512.

สมาน รังสีโยกฤษฎ์. หลักการบริหารเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สวัสดิการสำนักงาน ก.พ. 2527.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2513.

สุเวช ฉ หนองคาย. การศึกษาศูนย์วิชาการในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.

อุทัย บุญประเสริฐ. "การบริหาร : หลักทั่วไป ฯ," คู่มือบริหารการประถมศึกษาจังหวัด เล่ม 5. หน้า 83 - 87. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2527.

อำนาจ จันทร์แป้น. "ศูนย์วิชาการในโรงเรียน," ศึกษาศาสตร์. 3 : 18 - 12 ; กันยายน 2521.

อุบล บรรหารศุภวาท. "การประเมินผลงานการศึกษา," การวางแผนและการจัดการทางการศึกษา. หน้า 447 - 451. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2526.

อลงกต ภูมิสายดร. การศึกษาเกณฑ์ขั้นต่ำของปัจจัยที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

Brown, James and and others. Administering Educational Media : Instructional Media and Library Scienes. New York : McGraw - Hill Book Co., 1972.

De Bernadis, Amo. The Use of Instructional Materials. New York : Appleton Century Crofts, Inc., 1960.

De Kieffer, Robert E. Audiovisual Instruction. New York : The Center for Applied Research in Education, Inc., 1965.

Hartley, Harry J. Educational Planning - Programming Budgeting. Englewood Cliffs, N.J., Prentice - Hall, 1968.

Prudenciado, Sofia Logano. "A Proposed Audio - Visual Program for the Philippines Normal College," Thesis Abstract Series. 1955.

Wait, Clifford V. "A Study of Audio - Visual Programs in Selected Teachers Colleges in the United States for the Purpose of Identifying and Describing Some Effective Patterns," Thesis Abstract Series. School of Education, Indiana University, 1954.

ภาคผนวก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขแบบสอบถาม

1.	นายชลอ	กองสุทธิ์ใจ	ผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2.	นายสุวิช	พันธุ์ไพศาล	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอวังน้อย
3.	นางเครือวัลย์	นพวงศ์ ณ อยุธยา	ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอวังน้อย
4.	นางสาวบังอร	พุ่มสะอาด	หัวหน้าฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่ ทม 1007/0096

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

18 มกราคม 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายมานิตย์ เปรมกมล เป็นนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ทวิบูรณ์ หอมเย็น ประธาน

รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สมพร บัวทอง

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.2584119

ที่ ทม 1007/0096

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

18 มกราคม 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอวังน้อย

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายมานิตย์ เปรมกมล เป็นนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ทวิบูรณ์ หอมเย็น ประธาน

รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สมพร บัวทอง

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.2584119

ที่ ทม 1007/0096

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

18 มกราคม 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ศึกษานิเทศสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังน้อย

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายมานิตย์ เปรมกมล เป็นนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ทวิบูรณ์ หอมเย็น ประธาน

รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สมพร บัวทอง

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.2584119

ที่ ทม 1007/0096

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

18 มกราคม 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายมานิตย์ เปรมกมล เป็นนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ทวิบูรณ์ หอมเย็น ประธาน

รศ.ดร.สุนทร ไคตรบรรเทา กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สมพร บัวทอง

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.2584119

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แบบสอบถามนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยถือว่าข้อมูลที่ได้รับจากท่านเป็นความลับ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาตอบแบบสอบถามที่จัดส่งมานี้ให้ครบถ้วนทุกตอนและทุกข้อด้วย

หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(นายมานิตย์ เปรมกมล)
นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ผู้วิจัย

แบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

( ) ผู้บริหารโรงเรียน

( ) ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้เป็นปัญหาการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน โปรดอ่านและพิจารณาว่ามีปัญหาในเรื่องต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องใดช่องหนึ่งทางขวามือของแบบสอบถามเพียงช่องเดียวให้ตรงกับระดับความเป็นจริงตามความรู้สึกของท่าน โดยมีเกณฑ์พิจารณา 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ระดับปัญหามากที่สุด

4 หมายถึง ระดับปัญหามาก

3 หมายถึง ระดับปัญหาปานกลาง

2 หมายถึง ระดับปัญหาน้อย

1 หมายถึง ระดับปัญหาน้อยที่สุด

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	<u>ปัญหาด้านการวางแผน</u>					
1.	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดความรู้ในการวางแผนการปฏิบัติงาน	....	....	....	....	....
2.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของกลุ่มโรงเรียน	....	....	....	....	....
3.	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดเทคนิคการควบคุมให้เป็นไปตามแผนงาน	....	....	....	....	....
4.	การวางแผนงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการเชื่อมโยงระหว่างสภาพปัจจุบันของปัญหาและความต้องการของกลุ่มโรงเรียน	....	....	....	....	....
5.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติงานในแผนงานไม่ชัดเจน	....	....	....	....	....
6.	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดทำแผนงาน	....	....	....	....	....
7.	นโยบายคณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ชัดเจนเกิดความยุ่งยากในการวางแผน	....	....	....	....	....
8.	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้วางแผนตามขั้นตอนของการวางแผน	....	....	....	....	....
9.	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการวางแผน	....	....	....	....	....

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
10.	คณะกรรมการการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมา	....	....	....	....	....
	<u>ปัญหาด้านบุคลากร</u>					
11.	ผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนไม่สนับสนุนให้ครูมาทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	....	....	....	....	....
12.	เจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีชั่วโมงทำการสอนด้วย จึงปฏิบัติงานไม่เต็มที่	....	....	....	....	....
13.	บทบาทของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ชัดเจน	....	....	....	....	....
14.	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดแคลนค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาปฏิบัติหน้าที่	....	....	....	....	....
15.	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดความเต็มใจในการปฏิบัติงาน	....	....	....	....	....
16.	คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	....	....	....	....	....
17.	คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มขาดการส่งเสริมการผลิต การใช้สื่อการสอนและเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	....	....	....	....	....

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
18.	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดความรู้ทางเทคโนโลยีทางการศึกษา	....	....	....	....	....
19.	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน	....	....	....	....	....
20.	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความคิดเห็นขัดแย้งกับคณะกรรมการบริหาร	....	....	....	....	....
	<u>ปัญหาด้านอาคารสถานที่</u>					
21.	ที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอยู่ในที่ห่างไกลจากศูนย์กลางของกลุ่มโรงเรียน	....	....	....	....	....
22.	ห้องผลิตสื่อและจัดเก็บสื่อคับแคบไม่เพียงพอกับการบริการ	....	....	....	....	....
23.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีอาคารสถานที่เป็นเอกเทศ	....	....	....	....	....
24.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีห้องทำงานโดยเฉพาะเป็นของตนเอง	....	....	....	....	....
25.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดห้องทดลองการใช้สื่อการสอน	....	....	....	....	....
26.	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดห้องซ่อมแซมสื่อการสอน ...	....	....	....	....	....
27.	สภาพแวดล้อมของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่เหมาะสม .	....	....	....	....	....

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
28.	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดห้องแสดงผลงานด้านสื่อการสอนที่ผลิตขึ้นใหม่	....	....	....	....	....
29.	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดครุภัณฑ์เพื่อเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์	....	....	....	....	....
30.	บรรยากาศของห้องบริการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนยังไม่เหมาะสม	....	....	....	....	....
	<u>ปัญหาด้านการผลิต และการบริการสื่อการสอน</u>					
31.	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดความรู้ในการผลิตสื่อ	....	....	....	....	....
32.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดอุปกรณ์สำหรับผลิตสื่อการสอนให้พร้อมตลอดปีการศึกษา	....	....	....	....	....
33.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดเครื่องมือในการผลิตสื่อการสอน	....	....	....	....	....
34.	การผลิตสื่อการสอนไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	....	....	....	....	....
35.	สื่อการสอนไม่ได้ทดลองใช้ก่อนให้บริการในศูนย์วิชาการ	....	....	....	....	....
36.	ครูในกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของสื่อการสอน ..	....	....	....	....	....
37.	ศูนย์วิชาการมีสื่อการสอนไม่ตรงกับความต้องการของครูภายในกลุ่ม	....	....	....	....	....

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
38.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดยานพาหนะบริการสื่อการสอนตามโรงเรียนภายในกลุ่ม	....	....	....	....	....
39.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์ให้ครูมาใช้บริการสื่อการสอน	....	....	....	....	....
40.	ผู้บริหารโรงเรียนไม่ส่งเสริมให้ครูมาใช้บริการสื่อการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	....	....	....	....	....
	<u>ปัญหาด้านงบประมาณ</u>					
41.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอน ตามที่ได้กำหนดวงเงินไว้	....	....	....	....	....
42.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอน	....	....	....	....	....
43.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีอิสระในการเลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน	....	....	....	....	....
44.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือด้านการเงินจากท้องถิ่น	....	....	....	....	....
45.	สปช. เป็นผู้กำหนดงบประมาณและวิธีขอเงินงบประมาณของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนทุกยอดทำให้ไม่สามารถปรับลดได้	....	....	....	....	....

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
46.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอนตามที่ สปช. กำหนดเท่านั้น	....	....	....	....	....
47.	การจัดซื้อของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการสำรวจความต้องการของผู้ใช้ภายในกลุ่ม ...	....	....	....	....	....
48.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการค้นคว้าวิจัยการทดลองใช้สื่อการสอน	....	....	....	....	....
49.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการวางแผนงานการจัดซื้อล่วงหน้าก่อนเริ่มปีการศึกษา	....	....	....	....	....
50.	ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับเป็นค่าใช้ซอยให้กับคณะทำงานผลิตวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอน	....	....	....	....	....

ตอนที่ 3. แบบสอบถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

คำชี้แจง ถ้าท่านคิดว่ามีปัญหาอื่นเกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน โปรดระบุพร้อมให้ข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการวางแผน

1.1 ปัญหา .....

.....

1.2 ข้อเสนอแนะ .....

.....

2. ด้านบุคลากร

2.1 ปัญหา .....

.....

2.2 ข้อเสนอแนะ .....

.....

3. ด้านอาคารสถานที่

3.1 ปัญหา .....

.....

3.2 ข้อเสนอแนะ .....

.....

4. ด้านผลิตสื่อการสอนและการบริการสื่อการสอน

4.1 ปัญหา .....

.....

4.2 ข้อเสนอแนะ .....

.....

5. ด้านผลิตสื่อการสอนและการบริการสื่อการสอน

5.1 ปัญหา .....

.....

5.2 ข้อเสนอแนะ .....

.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายมานิตย์ ชื่อสกุล เปรมกมล

เกิดวันที่ 29 เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช 2498

สถานที่เกิด ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 68/70 หมู่ที่ 1 ตำบลหันตรา อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านบ่อตาไล่

ประวัติการทำงาน

1 พ.ย. 2521	ครู 2 โรงเรียนคอต้นคลอง 10 อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
29 ก.ย. 2531	ครูใหญ่โรงเรียนวัดหนองลำเจียก อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
1 เม.ย. 2532	ครูใหญ่โรงเรียนวัดหนองไสน อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
1 ส.ค. 2533	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนกลางคลอง 27 อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
1 ต.ค. 2537	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านบ่อตาไล่ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2510	ป.7 โรงเรียนวัดหนองสะเดา อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
พ.ศ. 2513	ม.ศ.3 โรงเรียนหนองแคสรกิจพิทยา อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
พ.ศ. 2516	ม.ศ.6 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พ.ศ. 2519	ป.กศ.สูง วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ. 2524	กศ.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน
พ.ศ. 2532	นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2538	กศ.ม. การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร